

Umrli je Folti Hartman

V sredo, 10. oktobra, se je iztekla življenjska nit pevovodje Foltija Hartmana. Težka bolezen je njega, ki je vse svoje življenje delal v prid naše narodne skupnosti in zaradi svojega prepričanja moral v kacet Dachau, zadnje mesece priklenila na posteljo. Folti Hartman bo v naši zgodovini in v našem spominu ostal kot pevovodja, organizator in kot človek, ki ni klonil, ampak premočrtno šel svojo pot. Pogreb Foltija Hartmana bo v soboto, 13. oktobra, ob 13. uri v Škocijanu. Družini in svojcem izrekamo ob težki izgubi naše globoko sožalje.

Pametne besede ministra Moritza in Schäfferja (ÖVP):

Tisti, ki jih sliši, je za mir na Koroškem

Vprašanje dvojezičnega šolstva — s posebnim ozirom na izid koroških deželnozborskih volitev — slej ko prej povzroča večje politične valove. To pa ne samo na Koroškem, temveč tudi na Dunaju in v Jugoslaviji.

Na tem mestu s posebnim zadovoljstvom pišemo o jasnih besedah novega ministra za pouk in prosveto dr. Herberta Moritza, ki je v nedeljskem televizijskem pogovoru s časnikarji poudaril, da „vprašanje manjšinske zaščite ne sme biti podvrženo odločitvam večine“. S tem se je Moritz jasno distanciral od tistih, ki vidijo v referendumu KHD „demokracičen akt“. Moritz je v tej zvezi prepričan, da bodo na Dunaju — kljub razpravam koroškega deželnega zbora o predlogu KHD — upoštevali „celovitejša stališča“ in je tudi opozoril na prednost dvojezičnosti. Medtem sta na zadnje Moritzeve izjave že reagirala osrednji tajnik Narodnega sveta koroških Slovencev Franc Wedenig in učiteljski zbor Zvezne gimnazije za Slovence v Celovcu: oba sta v pismu prosvetnemu ministru izrazila svoje veliko zadovoljstvo.

Z velikim zadovoljstvom pa lahko tudi registriramo stališča državnega poslanca mag. Schäfferja, ki je v zvezni ÖVP odgovoren za šolska vprašanja. Le-ta se je prav tako kot Moritz odločno izrekel proti zahtevam KHD in Haiderja, zato pa jo je od Knafla že dobil po glavi: na ponedeljkovi tiskovni konferenci je Knafel izrazil svoje „veliko začudenje“ nad izjavo kompetentnega šolskega strokovnjaka ÖVP. Knafel in ostali člani trenutnega vodstva koroške ÖVP so pač res nepoboljšljivi:

kljub dolgoletnim izkušnjam, ki so si jih nabrali pri snubljenju nemško-nacionalnih volilcev, ki pa jim kljub temu niso kaj prinesle, še vedno iščejo „uspeh“ med drugim v tem, da odrihajo po treznih funkcionarjih lastne stranke. Mar res mislijo, da bodo kot politični slepci na ta način spregledali ter politično preživeli.

Že večkrat smo lahko ugotovili različno gledanje na slovensko vprašanje med Celovcem in Dunajem. Vendar je doslej vedno odločala Koroška. Bojazen, da bo odločala tudi v šolskem vprašanju,

je brez dvoma upravičena.

Pri tem bi večinski stranki SPÖ in ÖVP imeli ravno v današnji situaciji lepo priložnost, da bi skupno izolirali Haiderja, pa čeprav je ta na zadnjih volitvah pridobil mandat.

Če bosta ravnali po Moritzevih in Schäfferjevih besedah, jima bo to uspelo — v prid demokraciji in resničnemu narodnostnemu miru na Koroškem. Če pa bosta ravnali narobe, se bosta sami izolirali.

Do miru med obema narodoma na Koroškem pa v zadnjem primeru prav gotovo ne bo prišlo.

Zvezna konferenca SZDL k volitvam

Prejšnji teden je zvezna konferenca Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije obravnavala na svoji seji tudi položaj zamejskih Slovencev in z zaskrbljenostjo ugotovila, da se povečuje pritisk na Slovence v Italiji in Avstriji. V Avstriji se to kaže v poskusih koroških nacionalističnih sil, da bi odpravile zdajšnjo dvojezično šolsko ureditev, v Italiji pa v zavlačenju zakona o globalni zaščiti Slovencev.

Predsedstvo je prepričano, da demokratične sile v Avstriji ne bodo dopustile, da bi načrti nemško-

nacionalističnih sil prodrli in bi se poslabšal položaj koroških Slovencev predvsem na šolskem področju. Dvojezično šolstvo je za obstoj koroških Slovencev življenjskega pomena.

Solidarnostno pismo je poslala tudi Srednja naravoslovno matematična in kovinarsko-strojna šola iz Postojne: „Od avstrijske vlade zahtevamo, naj spoštuje določbe državne pogodbe iz leta 1955“, nadalje je v pismu rečeno, naj dvojezično šolsko ureditev velja na celotnem dvojezičnem področju, kot je bilo sprejeto leta 1945.

Impresija z Vrha: očitno potrdilo ozadij srečanja (poročilo o nedeljski proslavi ulrichsberške družine berete na str. 2/3.)

Tednikov komentar

PIŠE FRANC WEDENIG

Če družbene ustanove, država, dežela, občine, šolska oblast želijo, da naj bi neka zamisel dobila širšo veljavo v življenju državljanov v javnosti, rade v ta namen proglasijo poseben dan, teden, celo leto. Poznamo „dan gozda“, „teden varčevanja“, teden „varstva okolja“, „leto otrok“ in podobno. Je to sicer zelo splošna oblika informiranja in „vzgajanja“ a dolgoročno le tudi učinkovita. Navsezad-

in so. Naj omenim le prireditve kot „Oktobrski tabor/Oktober Arena“, predčerajšnji „OKDOBER DAN“ v okviru Uni-kluba na celovski univerzi, prireditve prosvetnih društev pod geslom „Dober večer sosed/Guten Abend Nachbar“. S takimi prijemami je možno zamisel dvojezičnosti družbeno uveljaviti.

Zakaj naj bi prav mesec oktober „posvetili“ dvojezičnosti? Po mojem gledanju na eni strani način obhaja-

Oktober — mesec dvojezičnosti?

nje le nekaj ostane v zavesti ljudi. Kar prej morda niti ni bilo tako znano in jasno, postane družbeno priznana vrednota.

Mislím, da bi na Koroškem kazalo uporabiti prav to sredstvo širokega informiranja in osveščanja tudi v zvezi z narodnostno-jezikovnim vprašanjem. Aktualna vprašanja okoli skupne dvojezične šole na južnem Koroškem so izrazito družbenopolitičnega pomena. V korist tukaj živčih ljudi in tudi bodočih generacij jih bo možno reševati le s pozitivnim pristopom. Torej: skupna dvojezična šola naj zajame čimveč šolarjev na dvojezičnem področju, čim večji del prebivalstva naj doseže kvalifikacijo dejanske dvojezičnosti. To bo pospešilo medsebojno razumevanje, pa prineslo tudi marsikatero korist, tako družbi v celoti kakor posamezniku.

Zakaj ne bi proglasili mesec oktober za „mesec dvojezičnosti“? Dokler tega ne storijo javne oblasti, pač morajo skupine, društva in razne osebnosti, moramo mi nadoknaditi tak javen glas z ustreznimi iniciativami. Take iniciative so že bile

nja 10. oktobra boleče razdvaža Korošce nemškega in slovenskega jezika, na drugi strani omogoča usmeritev na 26. oktober izoblikovanje skupnih dejavnosti in skupnosti nasploh.

Dokler bodo na 10.-oktobrskih proslavah sicer govorili o skupni domovini, o razumevanju — a hkrati rušili temelje te skupne domovine in dobrega razumevanja kot npr. z zahtevo po ločenih razredih in šolah po jezikovnih in narodnostnih vidikih; dokler bodo te proslave služile le potrditvi teze, da bo Koroška svobodna le tedaj, če bo to nemška dežela, kot smo slišali iz ust svobodnjaškega Haiderja, je „oktober“ za dobro misleče v deželi „obremenjen“. To breme pa je možno odpraviti, sčasoma in v skupnem prizadevanju Korošcev obeh jezikov. Pogumna skupina znanstvenih delavcev na celovski univerzi je s tem delom že začela, danes prezentira na tiskovni konferenci na Dunaju svoja dognanja, svoje nadaljnje načrte. Torej le še upanje, da bomo kdaj oktober obhajali kot „mesec dvojezičnosti“...

Ulrichsberg kljub škofu in vsem lepim besedami klicar miru

„Vom Tal bis an die Gletscherwand, tön deutsches Lied im Kärntnerland“, je ob oltarju pel moški zbor in tako potrdil programatično smer te prireditve. Pod oltarjem so v dolgi vrsti strumno stali, oboroženi z meči in čez ramena trakove v nemških barvah, zastopniki nemškonacionalnih in katoliških študentov.

S sabljami nad mir!

Dva utrinka od mnogih na nedeljski proslavi ulrichsberške družine na Vrhu. Prireditve naj bi bila mirovna manifestacija, naj bi dokazala, da ulrichsberška družina ni revanšistična in militaristična! Nekaj mirne vesti lahko ponovno zapišemo: to srečanje na Vrhu je bilo vse drugo kot mirovna manifestacija.

In kljub vsem programatičnim in nedvoumnim pojavom je škof bral mašo, se je tudi on pridružil ulrichsberškemu mnenju, da je to mirovna manifestacija. Navzoče je pozdravil v petih jezikih, po slovensko je menil, da na Koroškem živita dva naroda in je za sožitje potrebna toleranca. Lepe besede! Zakaj pa škof ni zbral poguma in ni ožigosal procesa hajmatdinsti proti obema predsednikoma slovensko-nemškega koordinacijskega odbora krške škofije, ki sta zapisala, da je zahteva po ločevanju otrok apartheid. Zakaj škof ni zmolil očenaša za tiste žrtve nacizma in za tiste du-

Uspela akcija KSŠŠD proti apartheidu

Klub Slov. študentk in študentov na Dunaju obvešča, da je svojo podpisno akcijo „zoper apartheid v Avstriji“ zaključila. Uspelo nam je zbrati nad 12000 podpisov! Iskreno se zahvaljujemo vsem rojakinjam in rojakom, vsem demokratom in prijateljem, ki so pomagali in tako prispevali k sijajnemu uspehu akcije. Zahvala gre tudi vsem organizacijam in podjetjem, ki so materialno ali finančno podprla naš študentski klub v njegovem delu za ohranitev dvojezičnega šolstva.

Večina ne more odločiti o manjšini

Pred kratkim je novi minister za pouk, Moritz, dejal, da vprašanja zaščite manjšin in s tem tudi vprašanje manjšinskega šolskega zakona, ne smejo biti odvisna od odločitve večine.

Predsednik koroške socialistične mladine, Peter Kaiser, je novega ministra za pouk podprl in označil njegove izjave kot „jasne in ustrežajoče socialističnim nazorom“. Takšno gledanje mora biti temelj socialistične manjšinske politike, tako Kaiser. V tej zvezi se koroška socialistična mladina zavzema za obširno informacijo o dvojezičnem šolstvu.

A kot „Auch wir sind Deutsche“!

V nedeljo je na Vrhu eden od govornikov dejal, da so se „soldati-kameradi“ borili v drugi svetovni vojni za domovino in za Avstrijo. Seveda so tu mišljeni samo vojaki, ki so služili v nemški vojski. Čudno, sem si mislil, kaj pa potem išče v tisti propadli cerkvi na Vrhu spominska plošča Waffen-SS, torej elitne nacistične „vojaške“ formacije, katere geslo je bilo „Unsere Ehre heißt Treue“. In „Treue“ ta organizacija ni zaprignela Avstriji, ampak Hitlerju.

Tako se dajo, z uradnim in cerkvenim žegnom potvarjati zgodovinska dejstva in nihče od ta visokih in najvišjih v deželi, tudi eksperte Numero 1 ne, ki se ima za najboljšega poznavalca zgodovine, ni protestiral proti temu. Spodaj,

lo zbirališče, je neki mlajši koroški podjetnik prodajal rezljane ulrichsberške „votivne“ tablice. Pridno jih je prodajal in Bog mu žegnaj izkupiček.

Na avtu je ta mlajši podjetnik imel napopano nalepko „Ich liebe Deutschland“. Pač človek, ki zbira ekstravagantne nalepke, sem si dejal, če že ljubi Nemčijo, potem bo še bolj ljubil Avstrijo in bo to tudi grafično izrazil! Seveda je imel nalepko z A (znak za Avstrijo), samo, ta A je bil začetnica stavka „Auch wir sind Deutsche“.

Ta koroški podjetnik je pošteno izpovedal, kakšne vrste borbe so vojaki, katerih se spominjajo na Vrhu, prestajali za A(uch wir sind Deutsche)vstrijo. Groza!

hovnike, ki so poginili po kacetih. Zakaj ni zmolil očenaša za talce in borce za svobodo Evrope? Zakaj je s svojo navzočnostjo priznal poveljevanje smrti na bojiščih? Deželni glavar je bil slavnostni govornik. Poveljeval je „altsoldate“, ki so s svojo disciplino menda najbolj gradili „porušeno domovino“.

Ostareli mladenič je zahteval, naj postane Vrh „sveta gora Evrope“.

Govorniki so seveda poveljevali vojaške vrline kot zvestobo, moštost in pogum. Te „vrline“ naj bi bile po mnenju teh govornikov sveta vzgled naši mladini.

Tega pa govorniki niso povedali, da so to vrline, ki vodijo mladino v enosmernico militarizacije in ponovnih klanj. Kako je mogoče trditi, da so vojaki na fronti branili domovino. Kaj, pobaram, pa je nemški vojak iskal pred Stalingradom, v puščavskem pesku in v Normandiji? Svoje domovine tam ni branil, ampak jemal je domovino tamkajšnjim ljudem. To je resnica in to bi morali govorniki tam povedati! Dokler pa tega ne bojo rekli in dokler bojo obenem slavili „vojaške“ vrline, srečanje na Vrhu nikoli ne more biti in ne bo mirovna manifestacija.

Na Vrh je prišla tudi delega-

cija Koroške dijaške zveze. Z majicami „Koroški Slovenci tuji v domovini — Kärntner Slowenen, Fremde in der Heimat“ je navzoče opozarjala na nerešen in nezavidljiv položaj naše narodne skupnosti. Mladinci so se zadržali mirno, nekaterim pa je ob pogledu nanje zavrela kri. „Geht's obe“, „Wos is denn mit den Volksdeutschen“, „Ihr hobt's sie umgebrotcht“ in še precej takih cvetk je hipoma pognalo v jensko-mračnem vzdušju te prireditve.

Kdor je iskal na Vrhu mirovno manifestacijo, se je prepričal, da so si proponenti te manifestacije odeli plašček miroljubnosti in sprave. Ampak v deželi poznamo njihova dejanja in njihova manifestacija je bila samo krinka.

Miren protest KDZ proti narodni mržnji.

Oktober dan, ljudje dobre volje

Letos so vsa praznovanja okoli desetega oktobra bila pod sijem — namreč tistim, ki ga je spočel referendum za ločevanje otrok že v šolski klopi. Vsako leto je pač treba najti neko gumo, ki jo pridno žvečijo in iz nje sesajo moč za nadaljnje mesece vse tja do naslednjega praznovanja.

Z vso energijo je potem ansambel „Energija“ s Suhe zagrel občinstvo in nastopajoče, da je dvorana v Uniclubu bila mnogo premajhna.

Po kratkih besedah dr. Jožeta Messnerja, ki je spomnil na Oktobrski tabor in na poveljevanje dogodkov leta 1920, je nastopila kantavtorica Micka Miškulinik.

Pa čemu naštevati točko za točko, dosti bo, če zapišemo, da so nastopili igravec Joschi Hannak, skupina Kundalini, pesnik Janko Messner, ki je bral odprto pismo in recitatorska skupina „Oder v škripcih“ SPD „Rož“ iz Št. Jakoba v Rožu.

Rožanski recitatorji so pri-

nesli vsebino, kako je možno razbiti skupino in ji vsiliti svojo nadoblast.

Pred začetkom večernega sporeda je bil prikazan tudi film „Kärntner-Heimattfilm“.

Na žalost pa so zaradi terminskih težav in boleznih morali sodelovanje odpovedati BRUJI — gradiščanskohrvatska rok-skupina —, Heino Fischer in sestri Velik.

Bruji pa bojo 20. oktobra nastopili v šentprimškem Kulturnem domu.

Prireditve OKDOBER DAN so med drugim omogočili tudi NSKS, ZSO in KDZ. Med navzočimi sta bila tudi predsednik KEL Karel Smolle in glavni kandidat KEL, Fric Kert.

PISMA BRALCEV

Ulrichsberg — škof —
m(lad)ji:

Zdi se mi, da ne upoštevamo vseh vidikov, ko dajemo škofu nasvet naj bi se ne podal na vrh gore in naj bi tam ne maševal.

Vem, da je tvegana zadeva, a kdor je prizadet od razcepljenosti, kdor hoče graditi drugačno bodočnost, mora storiti korake. Stalno puljenje v preteklosti in stalno ponavljanje krivic, ki so se delale v zgodovini, nas ne bo zblížalo. Drug proti drugemu si bomo naprej kvarili življenje in s tem ojačili moči, ki nam kopljejo grob.

Ali bi ne bilo na mestu, da bi računali z novo močjo, z močjo odpuščanja. Tudi ta moč živi v našem svetu. Saj so pozabili nekateri na staro ravnanje, ki sloni na živalskem modelu: kakor ti meni, tako jaz tebi. Saj so se nekateri oprijeli novega načina življenja, ki nam je predstavljen v Kristusu: kakor Bog meni, tako jaz tebi. Ta pot garantira bodočnost, omogoča življenje. Je pot tudi za koroško realnost. Zakaj bi te moči odpuščanja ne pustili v naše kroge?

Treba pa je vedeti, da se je ta moč rodila na križu in da nikjer ni tako vidna kakor pri obhajanju euharistije. Tu v hvaležnosti slavimo Njega, ki je umrl z besedo odpuščanja na ustih in tako spremenil sovraštvo v prijateljstvo. Tu se pripravljene izpostavimo Njemu, da bi se tudi mi nalezli tega gledanja in ravnanja. Ali res ne moremo „dovoliti“ našemu škofu, da bi pri srečanju na gori smel postati tolmač te ljubezni? Če nas moti in skrbi škofov korak, potem smo še daleč proč od Kristusa, ki se je dal raniti za vse ranjene. K ranjenim smo poslani tudi mi. Ranjene bo obiskal tudi škof in jim govoril kot kristjan in demokrat.

Upam, da bi ta govor na gori bil odmev velikega govora na gori (Mt 5. 6. 7) in tako nov začetek sožitja in razumevanja. Kdor se trudi za mir med narodi, za mir v svetu, se mora veseliti vsakega koraka, ki se stori v to smer.

Ulrichsberg — gora v srcu Koroške — bi lahko postal nov začetek skupne Koroške. Skupnost se ne bo rodila, če vsak ostane zaklenjen v svoje predsodke in če te

predsodke spet in spet deklamira. Skupnost je dar. Podarjen je njim, ki se dajo zvabiti v širši horizont. Če hodimo pri tem s Kristusom, nam ni treba imeti strahu, da bi izgubili identiteto. Ostanje pomislek: ali nam bodo tudi drugi sledili na tej poti? Morda bomo tudi v bodoče še plavali proti toku kratkovidne politike, a s tem si krepi mo mišice in najbrž še več.

Dr. Andrej Kajžnik,
Tanzenberg/Plešivec

Koroški Slovenci —
volitve

Volitve so za nami, za nekatere so bile bolj uspešne, za druge porazne, za tega ali onega pa presejnetljive. Veliko pa je bilo tudi takih, katerim je šel ves ta volilni boj na živce in so komaj čakali, da bo mimo. Nekateri so tudi trdili, da bi lahko denar, ki so ga izdale različne stranke v tem volilnem boju, bolj pametno uporabili. A vsak, ki je to mislil, se je zmotil, kajti brez volitev, strank in volilnega boja bi ne bilo demokratične Avstrije.

Tudi mi koroški Slovenci smo imeli „svojo listo“, kateri so se pridružili tudi nemškogovoreči prijatelji. Ta lista KEL/ALK naj bi zastopala nas koroške Slovence in vse naše interese. V svojem programu je imela, in še ima vse, za kar se borimo že več let. Nobena druga stranka, razen KPA, naših zahtev v svojem programu niti v najmanjšem oziru ni omenila. Nobena od teh velikih strank SPÖ in ÖVP ni izdala jasnega stališča proti ločenim šolam na Koroškem.

In po teh volitvah smo ugotovili, da smo mi Slovenci le tudi sami krivi, da delajo večinske stranke z nami, kar hočejo. Ne vem, koliko tisoč zavednih Slovencev je zopet enkrat zaupalo svoj glas socialistom ali tudi ljudski stranki — ti dve stranki pa za nas koroške Slovence še nikoli nista naredili kaj tako slavnega, da bi bili vredni našega glasu. Tudi ti naši glasovi so tisti, s katerimi se Wagner ponaša, a ko naj bi Slo-

vencem pomagal, tudi on klecne in noče slišati, da je dobil pri volitvah tudi slovenske glasove.

Žalostno je, da se ravno mi Slovenci nočemo učiti iz zgodovine, kajti že pred leti je bil neki socialist tisti, ki nas je izdal, ker je klonil pritisku Heimatdiensta s tem, da je ukinil obvezno dvojezično šolstvo. Ne vem, kaj nas bi mogoče le zbudilo iz našega „političnega spanja“.

Posebej me pa veseli, da je še nekaj tisoč tistih Slovencev, ki so se že zbudili in ki so spoznali, kam na Koroškem „pes taco molli“. To se še posebej dokazali s tem, da so podprli našo samostojno listo in upam, da jih bo zmeraj več. Kajti Slovenci moramo spoznati, da brez samostojne politike nimamo bodočnosti. Če bomo vso politiko prepustili večinskemu narodu in njih strankam, potem bodo delali z nami, kar bodo hoteli. Nekaj časa nam bi še pustili nekaj šol, bi dopuščali, da bi peli oziroma se kulturno udejstvovali. Lepo počasi pa bi Slovenci postali le še pevski narod, ki ga bo mogoče treba zaščititi in mu dati neki geto (rezervat), kajti za turizem bi bili mogoče še atrakcija. Ne smemo pustiti, da bi prišlo tako daleč!

To pa dosežemo samo, če bomo tudi pri raznih volitvah, še posebej pri občinskih, mobilizirali vse naše sile in z več tisočimi glasovi dokazali, da smo še zmeraj na Koroškem zakoreninjeni politično in kulturno in, da večina z nami ne bo mogla in smela pometati, kot bi hotela.

Franc-Jozef Smrtnik,
študent na Dunaju

P. S: Kot član občina Železna Kapla in sodelavec EL pa bi se še prav posebno zahvalil vsem Obirčanom, Korčnom, Lobenčanom, Lepenčanom, Belanom, Remšeni-karjem, Rebrčanom in Kapelčanom, ki so pri teh volitvah podprli listo KEL/ALK. Še bolj pa bom vesel, če jih bo pri naslednjih volitvah še več. Hvala.

NAŠ TEDNIK — Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo „Narodni svet koroških Slovencev“.

Uredništvo: Jože Wakounig (glavni urednik), uredniki: Janko Kulmesch, Heidi Stingler in Franc Wakounig; Viktringer Ring 26, 9020 Celovec.

Tisk: Mohorjeva/Hermagoras, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec.

NAŠ TEDNIK izhaja vsak četrtek, naroča se na naslov: „Naš tednik“, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec. Telefon uredništva, oglasnega oddelka in uprave: (0 42 22) 51 25 28. Naš zastopnik za Jugoslavijo ADIT-DZS, Gradišče 10, 61000 Ljubljana, tel. 22 30 23.

Letna naročnina: Avstrija: 210.— šil., Jugoslavija: 600.— din., ostalo inozemstvo: 350.— šil. (650.— šil. zračna pošta).

Karel Vouk je predstavil alternativno možnost gradnje stanovanjskih hiš

Naš tednik: Predstavil si projekt „Naselje Libuško polje“. Ali bi na kratko predstavil ta načrt in bi povedal, kaj je namen takega projekta?

Karel Vouk: Gradnja hiše pomeni tudi danes za večino ljudi veliko finančno obremenitev. Predvsem na Predarlškem je že nekaj projektov, kjer se je združilo nekaj družin, ki so skupno zgradile naselje.

Poleg dosti manjše finančne obremenitve je v ospredju premišljevanje, da naselje ljudi vsekakor bolj spodbuja k osebnim stikom. Otroci bi imeli možnost, da bi se srečevali na skupnem igrišču.

Taka zazidava pa vsekakor ne bi bila takšna kot v mestih, bila bi to takoimenovana strnjena pritlična ali enonadstropna zazidava. Bistvo takega naselja je, da strnimo individualne hiše na manjšo površino, seveda pa mora ostati vsakemu prostor, da si lahko naredi npr. osebni vrt.

Nadaljnja prednost takega naselja pa je tudi v tem, da ostanejo otroci v bližini doma in imajo po možnosti slovensko družbo.

Naš tednik: V čem se razlikuje tako naselje od blokovnih hiš?

Karel Vouk: Glavna razlika je v tem, da so lastniki hiš pri naselju privatniki, medtem, ko so ljudje v blokovnih hišah le najemniki.

SIENČNIK

MEDJUGORJE

od 22. do 25. oktobra

vključno 3 polpenzione šil. 1700,—

Informacije in prijava (0 42 36) 22 19,
poštni predal 4 — 9141 Dobrla vas

N A Š

O alternativnih možnostih gradnje stanovanjskih hiš se je s Karlom Voukom pogovarjala Heidi Stingler.

G O S T

Naselje spodbuja ljudi k osebnim stikom

Preteklo nedeljo je Karl Vouk predstavil v kletni dvorani pliberške Posojilnice razstavo idejnega načrta „Naselje libuško polje“. Razstava prikazuje ob številnih primerih, predvsem s Predarlske, kako je možno graditi nova vaška naselja.

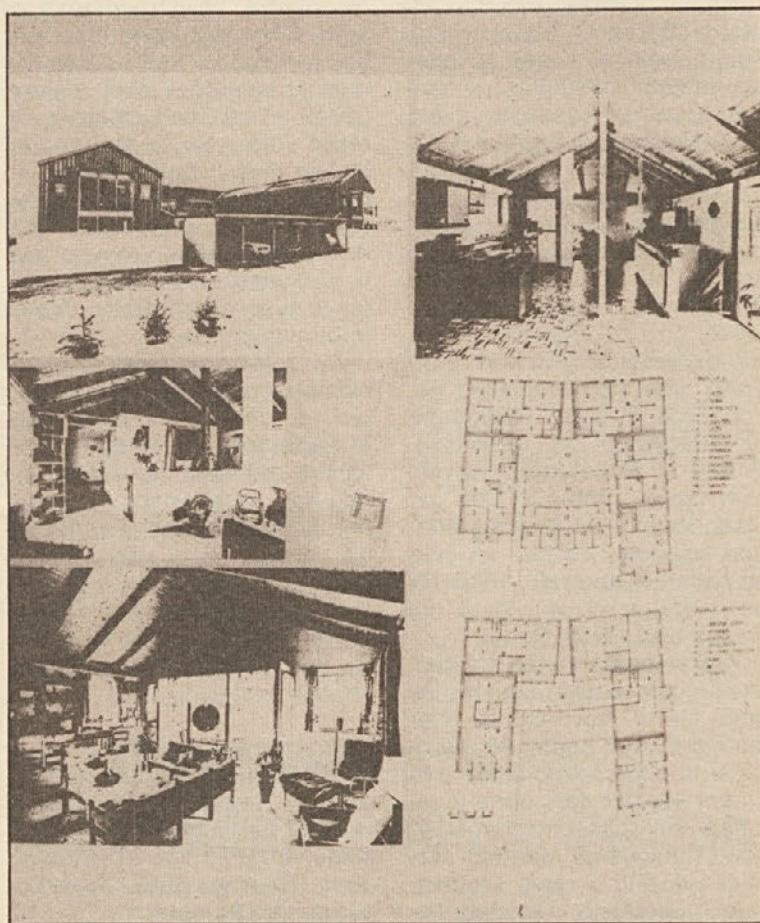
Dv. sv. dr. Pavel Apovnik je ob predstavitvi razstave dejal, da je namen te akcije prikazati novo pot pri gradnji stanovanjskih hiš ob robu naselij. Ker tudi pri nas sčasoma primanjkuje gradbenih parcel in ker je v interesu slovenske narodne skupnosti, da vasi rastejo tako, da so narodnemu razvoju v korist, bo treba resno premišljevati o možnih alternativah.

Prvič je tak alternativen projekt, namreč idejni načrt, kako bi v podnožju Pece v Libučah lahko nastalo tako naselje, predstavil Karl Vouk. Da ga še na kratko predstavimo: Karl Vouk je rojen 1958 v Dobrli vasi, maturiral na Slovenski gimnaziji v Celovcu in študira arhitekturo na Akademiji za likovno umetnost na Dunaju. Udeleži se tudi kot slikar in je razstavljal svoja dela že na Dunaju, v Celovcu in v Vuzenici. Med drugim je ilustriral tudi že več knjig.

Prednost takega naselja je nadalje v tem, da ljudje že od vsega začetka skupno z arhitektom individualno načrtujejo stanovanjske hiše. Te možnosti pri blokovnih hišah ljudje nimajo.

Naš tednik: Prej si rekel, da bi gradnja takega naselja bila za posameznika dosti cenejša kot gradnja lastne hiše. Kako si predstavljaš, da bi se tak projekt lahko ugodno financiral?

Karel Vouk: Ena možnost bi bila, da zainteresirani ljudje ustanovijo zadrugo. Tako je možno dobiti s strani dežele oz. države zelo ugodne kredite. Zemljišče bi ljudje kupili in tako postali lastniki. Kredite za gradnjo pa bi lahko dolgoročno odplačevali, tako, da to

K. Vouk razstavlja v kletni dvorani pliberške Posojilnice že uresničene projekte naselij, ki so predvsem na Predarlskem.

zanje ne bi bila posebno velika obremenitev. Poleg tega je življenje za posameznika v takem naselju dosti cenejše. Začne se s tem, da je treba za 5–8 hiš le en načrt, električni tok ali telefon je treba le enkrat priključiti, skupno financiranje ene poti, skupna kurjava idr. Možno je tudi načrtovanje skupnih projektov kot npr. pralnice, kopališča, saune, otroškega igrišča itd.

Naš tednik: Zgleda, da je to možnost priti ugodno do lastne hiše. Misliš, da bodo Pliberčani sprejeli to idejo in uresničili ta projekt?

Karel Vouk: Vem, da se ljudje pri načrtovanju hiš oklepajo tradicionalnih oblik in so skeptični glede takega naselja, kar je tudi razumljivo, ker pri nas še ni takih projektov in s tem tudi ni izkušenj. Upam pa le, da se bo našlo nekaj družin, ki bodo tak projekt uresničile, ker sem prepričan, da bodo iz finančnega in družabnega vidika zadovoljni. Zagovarjam tako obliko stanovanja tudi zaradi tega, ker mislim, da se razvija kultura povsod tam, kjer je gostota informacij in ne tam, kjer živijo posamezniki.

Naš tednik: Hvala za pogovor.

Tipičen primer gradnje naselja na Predarlskem.

Krasen društveni izlet SPD „Gorjanci“ iz Kotmare vasi

Nepozaben bo ostal udeležencem zadnji društveni izlet Gorjancev iz Kotmare vasi, v soboto, 6., in nedeljo, 7. oktobra 1984. Ogleдали smo si prelepe kraje ob severnem Jadranu in ob Soči. V soboto zjutraj smo se odpeljali s Sienčnikovim avtobusom proti furlanski nižini.

Prva točka ogleda je bil Gradež, od koder smo se odpeljali z barko proti znamenitemu Marijinemu svetišču na otoku Barbani. Nazaj grede smo si ogledali Oglej, odkoder so prihajali misijonarji k nam na Koroško oznanjat sveto vero. Veličastna bazilika s čudovitimi mozaiki iz zgodnje-krščanske dobe je prav tako zbudila naše zanimanje kakor razvaline iz rimske dobe. Takrat je bil Oglej, ali Aquileia po latinsko, najprej važno vojaško, pozneje trgovsko in kulturno središče. Na poti proti Trstu smo šli na vojaško pokopališče v kraju Redipuglia ali Sredipolja po slovensko. Pesem o Doberdobi, slovenskih fantov grobu, je tam nastala. Videli smo še grad Miramar pri Trstu, od tam pa smo se peljali skozi kraje, v katerih so v prvi svetovni vojski bili krvave boje, proti Gorici.

Kratek postar. * na italijansko-jugoslovanski meji, in že smo bili v Novi Gorici, kjer smo pričakali nedeljsko jutro. Sicer ni bilo sončno kakor prekrasni sobotni dan, burja je pihala, prav posebno na Sveti gori. Tamkajšnje Marijino svetišče je bilo v prvi svetovni vojski porušeno. Ob Soči so

padali vojaki na avstrijski in italijanski fronti v nesmiselnem boju, generali in drugi mogočnejši so jih pošiljali v smrt. Soča je krvava tekla, kakor je to videl naš pesnik Simon Gregorčič v svoji pesmi „Soči“. Tudi med drugo svetovno vojsko so se tam godile krvave stvari. Ogleдали smo si bolnišnico Franjo, skrito v soteski. Od 23. decembra 1943 do 5. maja 1945 so tam zdravili partizanske ranjence. Nacisti je niso odkrili, tako dobro je bila zavarovana.

Od daleč smo videli Gregorčičevo rojstno vas Vrsno, Libušnje, kjer je * mašo pel, in Šentlovrec, kjer so ga položili k večnemu miru. V Kobariču smo videli njegov spomenik. Spremljala nas je veličastna narava, gore, med njimi v dolini bobneča Soča. Na Predelu smo spet prispeli v Italijo, na Vratih v Avstrijo. S seboj smo vzeli prijetne spomine krasnih krajev.

Hvala Hanziju Waschnigu, pd. Glažarju iz Čahorč, za vse priprave, hvala Sienčnikovemu vozniku za varno vožnjo. Vsakemu je lahko žal, ki je ostal doma. Bilo je zares čudovito potovanje. Pa spet!

V globoki žalosti sporočamo, da nas je za vedno zapustil predragi in navdse ljubljeni

Valentin Hartman

Umril je v sredo, dne 10. oktobra 1984, v 78. letu starosti, dobro pripravljen v krščanskem duhu.

Dragega pokojnika bomo spremili k večnemu počitku v soboto, dne 13. oktobra, ob 13. uri popoldne, pri farni cerkvi v Škocijanu.

Klopinj, 10. oktobra 1984

Terezija, žena
Folti, Marija, Božo, Andreja, otroci z družinami
Milka, sestra
v imenu ostalih sorodnikov

Po želji pokojnika prosimo, da namesto vencev ali cvetja darujete ustrezen znesek za „Združenje staršev“ na Zvezni gimnaziji za Slovence v Celovcu, za Dom „Sodalitas“ v Tinjah, za slovenske dijaške domove ali za cerkev v Škocijanu in druge dobre namene.

Mala vas: turobno slovo od Turnerjeve Nance

Ana Zankl iz Male vasi pri Globasnici je bila dolga leta farovška gospodinja v Št. Ilju in v Kapli ob Dravi in je s svojim krščanskim načinom življenja bila vzgled vsem.

Že v svojih dekliških letih se je pri domačem društvu udejstvovala kot dobra igralka, dolga leta je bila prednica Marijine družbe ter aktivno oblikovala dekliški svet. Ko so globaški društveniki uprizarjali Kristusovo trpljenje, je Ana Zankl odlično igrala vlogo Veronike. Poleg tega je bila rajna s cerkvi, tesno povezana kot cerkvena pevka.

Pri maši zadušnici je domači župnik Dušan Česen v poslovnem govoru orisal trudapolno in krščansko življenje rajne. Somaševalo je 20 duhovnikov.

Rajno Turnerjevo Nanco naj rahlo pokriva domača zemlja, ki jo je tako ljubila. Ostala nam bo v trajnem spominu.

Nepregledna množica ljudi je v sredo, 26. septembra spremila na zadnji življenjski poti Ano Zankl, pd. Turnerjevo mamo k zadnjemu počitku na globaško pokopališče.

Neobzirni voznik je podrl Turnerjevo Nanco, ki je bila na poti v cerkev in jo je tako težko poškodoval, da je po večdnevem trpljenju izdihnila v celovški bonišnici.

ČESTITAMO VAM

Učiteljema Aniji in Kristjanu Srienc se je pretekli teden rodil sin Dominik. Mladima staršema ob tem veselem dogodku iskreno čestitamo, malemu Dominiku pa želimo na življenjski poti vse najboljše

V Apačah praznuje svoj 70. življenjski jubilej gospa Antonija Podgornik. Zvesti in pridni mežnarici v Apačah želimo vse najboljše za rojstni dan.

Franc Mavrel iz Šmarjete pri Pliberku je pred kratkim praznoval svoj 60. rojstni dan. K temu prazniku mu iz srca želimo vse najboljše.

V Bistrici na Zilji je Rezi Mörtel slavila svoj 50. rojstni dan. Čestitkam se pridruži tudi uredništvo NT.

Maks Oraže, po domačem Visočnik v Selah, je pred kratkim slavil svoj 50. rojstni dan. Naš tednik iskreno čestita.

Marija in Avgust Kapun iz Gonovec pri Pliberku, sta zadnji teden slavila 50 let poroke. K temu visokemu jubileju iskreno čestitamo.

V Selah sta slavila 10. let poroke Jakob in Marija Kelich. Iskrene čestitke!

Te dni bosta zlato poroko praznovala Nežka in Maks Uranšek. Za ta visoki jubilej jima iskreno čestitamo.

Marija Perč iz Rinkol je pred kratkim diplomirala za bolniško sestro. Naš tednik iskreno čestita.

Večno zvestobo sta si obljubila Franc Uršič in Johana Krasnik iz Grabale vasi. Novoporočencema iskreno čestitamo.

Ob rojstvu sina se veseli Irmir Klemenjak in Hanzil Žnidar iz Želuč. Čestitamo!

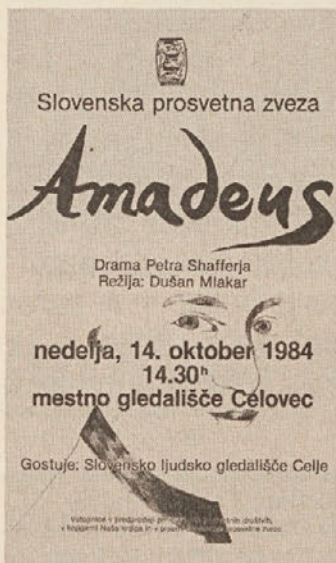
Amadeus na celovškem odru

V nedeljo, 14. oktobra, bo v celovškem Mestnem gledališču nastopilo Celjsko gledališče s predstavo „Amadeus“ Petra Shafferja. Celjsko gledališče je v Celovcu povabila Slovenska prosvetna zveza. To je lepa priložnost, da si ogledamo to predstavo, ki je povsod, kjer so jo igrali, izzvala močne diskusije in odrske kritike. V drami gre, kot je povedal direktor Slovenskega ljudskega gledališča, Slavko Pezdir, v razgovoru s Slovenskim vestnikom, za „umetnika (Mozarta), ki sicer kot človek ni v celoti povsem dozorel, ki ima tudi marsikatero slabost, kot se to lepo vidi iz nekaterih prizorov v predstavi, ki je drugače v marsičem tudi sporna osebnost, vendar največji in nenadkriljiv je seveda v umetnosti, v glasbi, ki jo vsi poslušamo še danes radi“.

Gledališki kritik se predstavi „Amadeus“ ni mogel izogniti, ni mogel ostati vse-in-nič-vedi „Netičnemiš“, ampak se je moral deklarirati. Isto je v precejšnji meri veljalo tudi za gledalca.

Kritike, tu samo nekaj primerkov pretresov iz slovenskega kulturnega prostora, to dejstvo tudi odražajo.

France Vurnik je zapisal „Z neuničljivo energijo se potemtakem spravi povprečnež nad genija, da bi se maščeval božanstvu, ker ga je prikrajšalo za darove, kakršne je namenilo drugemu. Drama „Amadeus“ je hkrati ponazoritev tragedije genija v formalno zamejenih družbenih okoliščinah, v tem primeru je bil to čas Jožefa II., vendar v Shafferjevi drami dokaj skopo osvetljen, zgolj z nekaterimi oblastniškimi potezami in razmeroma odprtim poslušanjem za glasbo. Celjska uprizoritev Shafferjevega „Amadeusa“ je z vsemi svojimi sestavinami estetsko oblikovana ponazoritev tako s historično stvarnega kot s pomensko simboličnega vidika. Predstava se od pričakovanega začetka dviga v konfliktnost in se

prek slikovno domiselnih kompozicij ustavi pri impresivno podani Mozartovi smrti v podobi pietà“.

Jože Snoj pa je zapisal: „Režiser Mlakar je za njene izvajalce izbral tri zares ustrezne interprete (Janeza Bermeza kot Salierija, Zvoneta Agreža kot Mozarta in Anico Kumrovo kot Mozartovo ženo Constanze), jim v vzporednih vlogah pridružil izenačeno vrsto markantnejšev (kakršni, recimo, so Pavle Jeršin, Jože Pristov, Bogomir Veras), predvsem pa upošteval dvoje nevidnih, a v tej igri prizadetega bodi genialnega Mozartovega človeškega dostojanstva, ki se izteka v melodramo po načinu biografskih romanov, bodi Salierijevega, ki izveneva v filozofsko podkrepljeno blasfemijo nepreračunljivo preračunljivega Boga in božansko glasbo.“

Peter Kolšek je v svoji kritiki zapisal: „Zato je ta sila nespektakularen odrski dogodek, z asketsko izrabo teatralnih sredstev, ki teče skrajno racionalno in pregledno, z natančnimi dramaturškimi razčlenitvami. Vendar je to velika, prav v svoji komorni prezenci, impozantna predstava.“

Franc Wakounig

Poceni prodam gozdni ali cvetlični med. Praprotnik Lojze, Bistrica pri Trziču — Pod Šijo 18 64290 Trzič, tel. (064) 50 — 727

Srečanje na Radišah

Sončne Radiše so v soboto, 6. oktobra popoldan, sprejele v goste ljubitelje Koroške posebne vrste, na povabilo Krščanske kulturne zveze, Slovenske prosvetne zveze in radiškega Slovenskega prosvetnega društva. Obisk gostov iz Ljubljane pa je organiziral Klub koroških Slovencev v Ljubljani.

Pozdravne besede je spregovoril predsednik SPD Radiše Ludvik Ogris. Moški in mešani pevski zbor domačega društva pod vodstvom Stanka Wrulicha pa je požlahtnil pozdrav s šopkom pesmi. Vmes je predsednik SPZ, domačin Tomi Ogris gostom z diaslukami predstavil naravne in kulturne lepote Radiš, pa tudi informiral o aktivnostih domačega prosvetnega društva.

V imenu gostov sta spregovorila podpredsednica in tajnik Kluba koroških Slovencev v Ljubljani, Zdenka Bukovec-Novosel in dipl. ek. Stane Uršič.

Tudi gostje niso ostali zgolj pri besedi, z njimi sta prišla Šentjernejski oktet in ansambel Veseli planšarji Janeza Ješinovca in ustvarili s petjem in z zabavnimi vižami na srečanju veselo razpoloženje.

Gostje so si pred prihodom na Radiše ogledali še druge kraje na Koroškem; Goršetove

umetnine v Svečah. Kotmaro vas — kjer so stopili h grobu K. Prušnika-Gašperja, Hodiše, Slovensko gimnazijo, Modestov dijaški dom in Mladinski dom v Celovcu. Na pokopališču v Žrelcu so se spomnili tudi dr. Joška Tischlerja. Ob njegovem grobu je tajnik Kluba prebral govor, ki ga je pripravil predsednik Kluba, univ. prof. Grafenauer, ki zaradi slabega zdravja ni mogel priti na Koroško.

„Rajža“ po dvojezični Koroški prazni seveda želodec in posuši grlo. Zato so Radišani radi postregli s krepko domačo malico, pri kateri je nastala takoj prijetna družba med gosti in domačini.

Tajnik KKZ Nužej Tolmajer, se je ob slovesu zahvalil odbornikom in članom Kluba kor. Slovencev v Ljubljani za njihovo razumevanje in podporanje slovenske narodne skupnosti na Koroškem.

Otvoritev razstave s slikarskega tedna v Svečah

V soboto, 29. septembra, ob začetku novega delovnega leta v Tinjah je bila otvorjena razstava s sveškega slikarskega tedna. To se pravi, da tudi letos otvarjajo novo sezono v Tinjah slikarji, ki so sodelovali na slikarskem tednu v Svečah. Otvoritev razstave so z nastopom popestrili moški pevski zbor SPD „Kočna“, instrumentalni duo Marija in Lucija Feinig ter Anton Feinig, ki je pel samospeve Antona Nageleta.

Kot smo v NT že poročali, je v Svečah sodelovalo šest umetnikov iz Slovenije, s Tržaškega, in s Koroške. Tako razstavlja umetnica Bogomila Doljak v Tinjah nekaj kipov, oljnatih slike pa razstavljajo poleg nje Cleilia Mazzoli, Henrik Machel in Tomaž Železnik. Egon Rubin je oblikoval pokrajinske slike s kredo, Barbara Plečko pa razstavlja risbe s svinčnikom in tapiserije.

Začela se je v Tinjah torej četrta sezona in ljudje, ki bodo tekom prihodnjega leta prihajali v Tinje na tečaje, bodo imeli ves čas priložnost za ogled slikarske umetnosti.

Prepričani smo, da bo tinjska galerija s časom nagovorila še več ljudi, saj se dr. Janko Zerzer, ki je odgovoren za galerijo, trudi, da bi nudila čim bolj pester in zanimiv pogled v umetnost današnjega časa.

Preteklo soboto sta se na Gradiščanskem poročila Nada Inzko in Herbert Wagner. Novoporočencema iskreno čestitamo.

Lojzka in Mirko Oraže iz Semislavč pri Rožeku sta vsa srečna. Njuna hčerka in sin sta dobila bratca. Čestitamo.

Mladina je imela svoj festival

Proti mrazu je pomagal čaj, ki sta ga pripravili Pavli in Triksi.

Mladina je prišla iz vseh koncev dvojezičnega ozemlja in s seboj prinesla več kot košaro dobre volje in pripravljenosti za sodelovanje. Najprej so nastopili oz. stopili pred mladino pesniki in besedni ustvarjalci. To ni bilo tisto pridno branje, ko pesnik sede za mizo pred prazno ali polno

Prava uteha za nekoga, ki je bil dopoldan na Vrhu in moral tam doživljati „mirovno manifestacijo“ vojaškega kova, je bil mladinski festival v nedeljo, 7. oktobra v Kapli ob Dravi, Na farovškem skednju, ki svojemu prvotnemu namenu že dolgo ne služi več, se je zbrala mladina, da bi srečala umetnike (deloma še sami mladinci) in so prišli umetniki, da bi se srečali z mladino. Organizator festivala je bila Katoliška mladina. Čeprav je pihalo skozi špranje in line in je zunaj kujavo kapljalo s streh ter je dež močil zemljo, je na skednju bil živzav in se je odvijal prijeten in zanimiv program.

dvorano in začne bolj ali manj monotono prebirati svoje verzice. Ne, pesniki in ostali nastopajoči slikarji, fotografi in muzikanti, so imeli pred sabo mladino, ki je od njih hotela vedeti pač vse, kar je v zvezi s pesnikovanjem, slikanjem muziciranjem in fotografiranjem.

Pesnike in pisatelje ter slikarje in fotografa je vzel pod svoje okrilje Feliks Bister. Naj-

prej so nastopili pesniki: Maja Haderlap, Fabijan Hafner, Gustav Januš in Franc Merkač, za njimi pa slikarji in fotograf: Andreja Zikulnig, Tone Boschitz, Karel Vouk, Folti Čertov in Hanzi Reichman.

Tudi slikarji in fotograf so odgovarjali na različna vprašanja. Ne vem, ali je bilo to zmenjeno ali ne, vsekakor nihče ni ocenjeval vprašanj in odgovorov kot pravilne, dobre, neumne in odvečne. Vse, kar je mladina hotela pobarati in zvedeti, je ubesedila in postavila v prostor skednja. In odgovori so bili kratki, jedrnat, zamotani in zviti, smešni in resni, kot je pač narekoval značaj umetnikov in vprašanja.

Glasbenim ustvarjalcem se je posvetil Hanzi Wuzella. Pester, kakor je že bil sestav pesnikov in slikarjev, je bil tudi zbor muzično navdahnjenih nastopajočih. Aleksander Černut, Gabrijel Lipuš in Janez Gregorič so nastopili v trojici, Zmeda iz Št. Primoža je odločno posegla v dogajanje in mu vtisnila svoj — nikakor ne zmeden — pečat, Micka Miškulnik iz Bilčovsa je v svojih

liričnih in včasih žalostnih pesmicah izpovedala bol mladega človeka, ki ne hodi s plašnicami po tej dolini solz, „Globaški puebi“, ki jih vodi Janez Gregorič, so zadžesali, Janez Gregorič in Niko Kupper pa sta kot glasbena dvojčka nastopila — seveda — v dvoje.

Film o dr. Juliusu Kugyju:

Sanjavec leta brez narodne mržnje

Marjan Srienc, Kugyjev brat

Mladina je imela tudi možnost na velikih ploskvah izpovedati svoje misli, hotenje in želje in se je te podnube tudi poslužila. V Kaplo pa ni prišla samo mladina ampak tudi precej staršev in starejših letnikov. Prišli so profesorji Slovenske gimnazije z ravnateljem Vospernikom na čelu, prišli so — seveda — kaplani in duhovniki, in vsem navzočim je bilo jasno, da je kapelški mladinski festival dejansko bil „fajn“ zadeva.

Gustav Januš (levo, desno F. Bister) je bral iz najnovejše zbirke.

Velikemu planincu, humanistu in ljubitelju Julijcev, dr. Juliusu Kugyju sta dve televizijski hiši, RTV Ljubljana in avstrijska televizija ORF postavili veličasten filmski spomenik. Sad dolgotrajnih razgovorov, načrtov in eksaktne izvedbe so predvajali v petek, 5. oktobra v Ljubljani.

Trodalni film „Julius Kugy“ je plod politične volje modrih in — morda se bo kdo zasmeljal, ampak na Koroškem bi takih ljudi še potrebovali — razsvetljenih osebnosti, ki niso priklenjene v okove ozkosti in malosrčnosti, ampak so zmožne z velikim korakom prekoračiti vse meje nestrpnosti in za-blankanosti.

Oče filmske in tudi kooperacijske ideje je intendant Wolf in der Maur, ki je osebno bil navzoč pri predstavitvi trilogije. Reči je treba, da je za obe televizijski hiši spust v to „avanturo sodelovanja“ bil in je začetek sodelovanja in zblizanja.

Snemanja za film so bila vsa v Sloveniji in končana pred letom dni. Film je trojezičen, in seveda so morali tudi igralci svoje vloge govoriti trojezično. Poleg tega je sam teren — kdor pozna Julijce in njihovega očaka Triglav —, bil izredno težaven in je že samo iz tega vidika vse nastopajoče treba pohvaliti. Pohvaliti pa je treba tudi maskerje, filmsko ekipo — posnetki so čudoviti, in seveda režijo. Scenarij za film „Julius Kugy“ sta napisala Željko Kozinc in dr. Helmut Andisc, režijo je imel Marjan Ciglič, kamero Rado Likon. Sceno je pripravil Janez Kovič, glasbo pa Jani Golob. Glavno vlogo dr. Juliusa

Kugyja igra Korošec Manfred Lukas-Luderer.

Marjan Srienc, naš rojak, igra njegovega brata Paula.

Rojen je Julius Kugy 19. julija 1858 v Podkloštru, umrl pa je 5. februarja 1944. V Juliusu Kugyju so se trije veliki evropski svetovi združili v harmonično enoto. Življenje med Slovenci, Nemci in Italijani, in vsem je postal „njihov“, je tega planinca dvignilo nad vse nacionalistične, narodnomržne spletke, obenem pa prav on, ki se bori proti nacionalizmu, vseskozi išče lastno narodno identiteto.

Julijci z očakom Triglavom in bajeslovnim Zlatorogom postanejo njegov usodni, stalni izziv. Kakor se je zagrizel v trdo in nepopustno skalo, tako se je zagrizel v svojo sanjsko idejo, ki jo je tako

izpovedal: „Sanjam o tem, da bo nekoč svet, kjer ne bo nihče spraševal, če je oni tam v steni, na navezi Nemec, Italijan, Slovenec ali pa kdorkoli drug...“

„I have a dream“ ameriškega črnkega pastora Martina Luthra Kinga je zelo podoben Kugyjevimi sanjam.

Te Kugyjeve sanje o enakopravnosti in strpnosti ter mirnem sožitju so danes prav v prostoru Alpe-Jadran slej ko prej še vedno političen sen, ki mu bo morda prav filmska trilogija pomagala vsaj malo, čeprav čisto malo, utreti pot do zavesti ljudi in v njihova srca.

In temu sanjaču je slovenski narod postavil v „njegov“ Trenti spomenik že tedaj, ko nekateri še niso dojeli Kugyjeve veličine.

Marjan Srienc, ki kot omenjeno, igra vlogo Paula, Kugyjevega brata, je film ocenil kot velik doprinos k zblizanju narodov v tem evropskem sečišču in stični točki narodov, kultur in jezikov.

ORF bo trilogijo „Julius Kugy“ začel oddajati na predvečer državnega praznika, torej 25. oktobra.

Franc Wakounig

Wolf In der Maur (ORF) in Kovač (RTV Ljubljana) imata velike zasluge za film.

Vaš
Svetovalec

nt
naš tednik

Obračun zdravniških honorarjev preko banke

Socialna zavarovalnica za kmete priporoča vsem zavarovanim in kmetom v poklju, da pri svoji banki odprejo konto za direktno obračunavanje, če bi ga doslej še ne imeli.

S takim kontom je možno opravljati tudi s kmetijsko zavarovalnico številne denarne posle.

Da navedem le nekaj primerov: ugodno je, če se prispevek za socialno zavarovalnino (štirikrat letno) plača ob točnem času in redoma. Tudi z obračunavanjem zdravniških honorarjev preko konta nimate problemov in imate velike ugodnosti. Pri tem pa je treba, da zdravnik sporoči socialni zavarovalnici konto za obračunavanje (Verrechnungskonto) in zavarovani mora svoji banki dati nalog, da lahko izplača zdravniku delež 20%, ki ga mora kmet za zdravniške storitve plačati sam. Ostalih 80% plača socialna zavarovalnica za kmete direktno zdravniku. Tako ima zavarovani prednost, da mu ni treba takoj pri zdravniku plačati celotnih stroškov za storitve oz. je bilo doslej tako, da je moral kmet s položnico plačati najprej stoddostno zdravniško storitev in mu je šele pozneje socialna zavarovalnica vrnila 80% teh stroškov. Tak konto je zelo primeren tudi za prenakazila pokojnin, ker upokojencu ni treba čakati na dan izplačavanja pokojnin doma na poštarja.

Za odprtje takega pokojninskega konta so pri domačih bankah in posojilnicah na razpolago primerni vzorci (Vordrucke).

Heidi Stingler

Zborovanje zaupnikov in odbornikov osrednjih organizacij kor. Slovencev

bo na državni praznik, 26. oktobra 1984, ob 19.30 uri v Celovcu

Hala 5/1. nadstropje na sejmišču (Messehalle) v Celovcu

Ocenili bomo narodnopolitično situacijo po ljudski zahtevi in deželnozborskih volitvah s posebnim pogledom na dvojezično šolstvo in skleпали o nadaljnjem postopanju.

Na sporedu bodo govori, diskusija in kulturni program.

Narodni svet koroških Slovencev

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem

Večer (Maribor) za Naš tednik

Spet poskusi poenotenja osnov

Jugoslovanska izobraževalniška pa tudi druga javnost bo v prihodnjih mesecih znova razburkana z razpravami o določenih poenotitvah v jugoslovanskem srednjem šolstvu. Pred nekako desetimi leti smo namreč pričeli reformirati naše srednje šole, ki niso več ustrezale potrebam razvijajočega se gospodarstva. Izhajali smo iz skupnih stališč, toda vsaka republika in obe pokrajini so si izpejlavo teh stališč razlagale po svoje. Tako smo dobili — če si hočemo priznati ali ne — osem različnih sistemov srednješolskega izobraževanja.

V različnosti, kadar gre za pestrost kakovosti, seveda ni nič napačnega, toda pretirane razlike so se sčasoma vendarle pokazale kot slabe. Posebno velike težave so nastopile, kadar se je kakšen učenec preselil iz republike v republiko in tam nadaljeval šolanje, bodisi na srednji ali na višji stopnji. Fond znanj se je tolikanj razlikoval, da mu je bilo normalno prešolanje kratkomalo nemogoče. Prav tako so nastali zapleti pri migraciji delovne sile. Delovne organizacije v Sloveniji si, denimo, pogosto ne znajo pomagati s spričevali delavcev iz Bosne in Hercegovine, ker iz njih ne morejo razbrati, kakšno stopnjo izobrazbe in kvalificiranosti si je delavec pridobil. Prišli smo skratka tako daleč, da bi že med republikami in pokrajinami morali skorajda vpeljati nostrifikacijo spričeval.

Različnosti so, če pustimo vsebine izobraževanja ob strani, v trajanju izobraževanja. Medtem ko so v nekaterih republikah in pokrajinah odmerili za izključno splošno izobraževanje prvi dve leti šolanja (tako imajo nekakšne prikritke desetletke), smo se v Sloveniji (tudi zato, ker smo začeli šolo reformirati nekaj let kasneje in smo se lahko

učili tudi na negativnih spoznanjih drugih) odločili, da srednješolci poleg nujnega večjega fonda splošnih izobrazbenih predmetov dobe že takoj od prvega letnika tudi nekaj strokovnih znanj iz stroke, za katero so se odločili. Tako so naši srednješolci za manj zahtevna dela usposobljeni že po dveh, drugi se morajo preriniti skozi najmanj tri letnike srednje šole. S tem je povezana tudi popolna zmešnjava glede zahtevnosti stopenj izobraževanja in podobno.

Seveda je jasno, da se je teh različnosti nabralo že preveč. Želja, da bi prišli do nekih skupnih dogovorov, je močna. A prav tako je v vsaki federalni enoti močna tudi želja, da bi ohranila in ubranila tisto, kar je že zgradila in kar se je potrdilo kot dobro. Zato ni čudno, da tečejo usklajevanja in dogovori že dve leti in se stvari ne premaknejo dosti naprej.

Slovinci se zavedamo, da bomo, če bomo hoteli priti do nekih minimalnih skupnih osnov v izobraževanju, da se ti naši izobraževalniški sistemi ne bodo povsem ločili, morali kaj spremeniti tudi v naši izpejljavi. Toda odločno stojimo na stališču, da je treba poenotiti samo osnove, ne pa uniformirati izobraževanja po nekem kopitu, ki ne ustreza vsakemu. Če bi enotnost zgradili na takih temeljih, kakor jih želijo nekateri prosvetni krogi, tedaj bi zadušili samobitnost in samoiniciativnost.

Nikakor torej ne gre, da bi šolske oblasti z visokih vrhov nekaj podrobno predpisovale in utesnjevale ustvarjalnost posameznikov. Predpisano in poenoteno naj torej bo samo tisto minimalno in osnovno. Vse drugo pa naj nosi značilen pečat republik in pokrajin, posamičnih okolij, šol in šolnikov, in ne naposled tudi učencev.

Tanja Kremžar

Razstava P. Miheliča v Mohorjevi knjigarni

Od jutri naprej razstavlja v Mohorjevi knjigarni slovenski naivec Poldej Mihelič iz Vrhpolja pri Kranju. Mihelič, rojen 11. novembra 1923, izhaja iz revne delavske družine, je kot otrok spremljal svojega starega očeta, ki je kuhal mažo za vozove. Na teh poteh je spoznal kmečko in vaško življenje. Podobe iz teh časov so se mu neizbrisno vtisnile v spomin.

Naivec Poldej Mihelič razstavlja v Mohorjevi

Mihelič slika že od svojega 15. leta. Navdihovale in fascinirale pa so ga slike Maksima Gasparija ter ilustracije v mohorjankah, ki jih je napravil njegov rojak Anton Kožel (Gregorčičeve poezije, romace, balade in Slovenske legende)

Vse do konca druge svetovne vojne je Mihelič bil navaden delavec. Tedaj se je spoznal s profesorjem Didkom, ki mu je priporočil likovno šolo v Ljubljani, ki jo je potem tudi zaključil in bil nato vse do svoje upokojitve učitelj za likovno umetnost.

Mihelič sam pravi, da je vseskozi ostal zvest naivnemu slikarskemu stilu, vendar se močno in izrazito razlikuje od drugih naivcev. Mihelič upodablja vaške čudake, berače, sejme, s slamo krite hiše — pač tisto, kar danes vse bolj izginja oz. je že izginito, v Mi-

heličevem spominu pa je ohranilo svojo domovinsko pravico. Mihelič vse slike napravi v ateljeju, okolje mu daje samo inspiracijo.

„Silno rad imam stvari, ki izginjajo,“ je dejal umetnik in „kar otožen postanem, ko vidim, kako ljudje te stvari malo cenijo.“

Ker pa ima, kot smo že zapisali, izredno dober spomin in pozna kmečko ter nekdanje vaško življenje, je zmožen slikati tudi po literaturi narodnih pesmi. Tako razstavlja kar dve sliki z motivom Desetega brata. Mihelič o bogastvu slovenskega ljudskega izročila: „Tega blaga je toliko, da ga nikoli ne bomo mogli docela izčrpati.“

Zaradi njegovega stila in tematične navezanosti uvrščajo nekateri slovenski kritiki Miheliča v skupino VESNA (Gaspari, Birola in Šantelj), katerih geslo je bilo „Iz naroda za narod“. Spet drugi so mu pripeli vzdevek „Slovenski Breughel“. Mihelič k vsemu temu samo dostavlja, da je nekaj podobnih elementov v njegovih slikah in da skoraj nima slike brez figure. V mnogih delih se je spoprijel z zimo, kajti zima je zanj izredno romantičen in bogat letni čas. Mihelič, povezan z vaškim življenjem, zbira staro kmečko orodje, čelnice, zbrane ima mohorjanke.

Razstav ima že nad 30 in to samostojne in skupne. V okviru trebanjske galerije naivcev je razstavljal že na Poljskem.

Slikar se je s svojim bogatim opusom takorekoč povrnil v tisto hišo, ki mu je dala prav tiste bogate ilustrirane knjige, iz katerih je črpal prve nagibe do upodabljanja svojega okolja.

Razstava slik Poldeja Miheliča se bo začela jutri, ob 18. uri v prostorih Mohorjeve knjigarne in bo trajala en mesec.

Franc Wakounig

Ampak tu se ne da kaj pomagati, te stvari so uredili nekje (kje?) strokovno in tega ni mogoče preklicati. V velikem imeniku krajev Slovenskega Javornika ni več.

A da bi me vsaj z Javornika potisnili na Jesenice, to bi še imelo kak smisel v smislu utapljanja krajev, toda Javorniški rovt nima z mano nič skupnega. Razen da je Javorniški.

Ni bilo kaj, moral sem se vdati, pojasnilo matičarke je bilo kot pojasnilo tako fantastično, da so mi usta pod nosom zaplesala v nasmešek. Bil je nasmešek človeka, ki ga izbrskamo iz sebe takrat, ko doživimo nepreklicno krivico. Namesto da bi komu poravnal neumno pamet z rafalom ostrih in žaljivih besed ter ugovarjal do preklica take neumnosti, da sem se rodil, kjer se nisem, sem se skremžil v zadnje, kar sem še premogel — v nasmešek, ki se posmehuje neki neumnosti, ki ima vse nas za neumne, in sicer prav od takrat, ko so „sveti“, ki so bili tod stoletja doma, morali zginiti brez večjega hrupa.

Matičarka ne bi bila nikoli to, če ne bi, kot carinik, slutila, kaj se v človeku dogaja, kadar pride k nji po kak dokument. Matičarji, cariniki, miličniki so vseslutni ljudje, morajo biti, ali pa ne morejo opravljati svojega poklica. Težko jih je prevarati prav zaradi te izjemne lastnosti.

Vedela je, ko sem odhajal s počrnelim prstom iz njene pisarnice, da mi ni vseeno, ker sem se rodil na pobočju Karavank, v vasi, kjer se res nisem, toda to so bile zanjo malenkosti, o katerih je treba zgubiti samo toliko besed, kolikor jo zanje plačajo.

Kar na glas sem začel pre-mišljati, ko sem stopil spet iz urada ven, v dvorano dneva, ki je imela lestenez iz decembrskega sonca, na desni pa tla iz sinjega morskega tapisoma, rahlo vzvalovane-ga.

Na, zdaj sem pa ob vse, sem si rekel. Pravzaprav sem ob svoj Javornik že kar precej časa, saj je pošteno dosegljiv le kot Jesenice III. A sem veliko več kot ob Ja-

Pavle Zidar

Okupacija Javornika

vornik! V resnici sem ob svoj rojstni kraj.

Nekaj bo treba narediti, sem klepetal sam s seboj, a kaj, kaj le.

Spomini, ti večni človekovi spremljevalci so se mi otožno oglasili. Šel sem daleč nazaj, ko so bile Jesenice III še Slovenski Javornik in sem bil jaz tam še zares doma, zares tudi tam še rojen. Odmislil sem napušč Zelezarne, ki sega sedaj prav do barake, v kateri smo bili nekoč nagneteni, in kjer so bili okoli podolgovate, Noetovi barki podobne hiše razpotegnjeni majhni, lični vrtički, za vsako stranko v baraki po eden, ti pa obiti s plotovi, nekateri so bili tako visoki, da se ni videlo čeznje. Vrtovi pa so bili tudi znotraj pregrajeni tolikokrat, kolikor je bilo njihovih lastnikov. Marsikomu je prišlo na misel, da so to stajе za živali. V teh vrtovih pa so odganjala bezgova drevesa, da so delala poleti senco, pod njimi so bile klopce, na njih si sedel in se malo stegnul, da si se zastrmel v nebo, po katerem so plule sinje ladje. Spet kdo je imel trto s črnimi in kislimi jagodami portugalkе in pod njimi svoje pribežališče. Po gredah pa so odganjali grah, kakor razplamenel ogenj, si-vi pelini, vrste najrazličnejših solat, ki smo jo jedli celo h kislemu mleku, vmes so bile rože, na primer beli nageljni, rdeči kobuli potonik, drobni in beli pikčasti cvetovi grmastega razrasta, ki smo jih imenovali šlajer (tančica).

Nekateri so si tod zgradili celo poletne ute, v katerih so se skrivale ženske, ko so likale ali klepetale, moški pa

so se tja zatekali pred vročino in so tudi spali v njih, ko so prišli z nočnega šihta.

Meje na Javorniku pa niso tekle ostró samo po naših vrtovih, zagrajenih s plotovi, temveč so tekle tudi v samem kraju, saj se je delil na Zgornje in Spodnje Borovlje, na Javornik in Zajavornik ter Zaštreko. Slednja dva — Zajavornik in Zaštreka — sta šele odganjala iz tal kot del kraja, prvi na Čopovini, kjer so še rasli otrokom dosegljivi hrasti, lipe, jeseni in javori, drugi pod Jelenkamnom na meliščih, ki jih je seveda že prekrila trava.

Meni je bila predvsem draga Čopovina, kjer je bilo polno leščevja, na katerem si kdaj pa kdaj našel tudi kak lešnik, med grmi pa razpeljane stezice, mehke kakor pasji smrček. Na njih smo bili otroci od jutra do dne, pa še nekdo, mravljinci, črni in rdeči.

V Zajavorniku je tudi tekla naravna meja med Koroško Belo in Javornikom kot krajem, mejaš je bila reka Javornik, ki je pridrsala izpod Stola nedaleč od Pristave v Javorniškem rovtu, gredoč v dolino je še napolnila velik bazen majhne elektrarne, ki si ga je Železarna zgradila zase, hkrati pa krak njene bistrе vode napeljala še v tovarno za hlajenje in odplakovanje. Zategadelj je bila reka Javornik polna katranskih snovi, smrdeča in prazna vsakega življenja v vodi. (Mrtva reka.)

To in pa Savo ter reko Belo sem dobro poznal, saj sem vse tri vsako poletje nekajkrat prebredel; Savo zlasti v njenih meandrih, čistih

in prozornih kakor pravkar izmita izložbena stekla.

Po reki Javornik sem rad brodil zato, ker je bila toplejša od Save, a grenko dišča, bila je brez rib, le v gornjem toku, preden je bila speljana v Železarno, je mrgolelo pikčastih repov.

Iz te reke sem vedno izstopil s črnimi, mastnimi podplati in medprstjem, obloge katrana sem si izdrgnil s kamni, ki so bili hrapavi od luknjic. Na sredi te srmdljivke pa je bil, odkar pomnim, otok, poraščen z jelševjem in vrbovjem, vendar tako samotен, da je bil pravzaprav zavoljo tega vsem otrokom izjemno privlačen. Sem in tja sem ga rad obiskal, vendar z druge strani, z belške, kjer je bila reka Javornik plitka in manj besneča, kot je bila z zajavorniške.

Največji savski meander pa so bile Struge, kjer je bil niz bazarjev, povezanih med sabo z mrzlo nitjo pronicajoče reke, ki je presihala skozi propustni prod. Tod je raslo tudi dehteče borovje na nekaj hektarih, potem jelše in celo gabri. Vrb pa je bilo nepopisno mnogo; kar zasrebrilo se je, ko je potegnila sapa prek njih.

Kako so Struge nastale, pravzaprav kdaj, o tem so redki karkoli pomnili. Da so bile deloma prečiščena Sava in deloma lastni izviri, ki so prihajali z dna Stolovega pobočja, ni dvoma, ker sem hodil ta čista vrela pit. Bila so zelena, kakor sredica ledu, pa tudi mrzlejša od ledu. Gladina pa se je zgibavala od nenehnega priliva kakor živ hrbet pasočе se živali.

Osrednji struški bajer je bil naše poletno hladilo, globok je bil kak meter in pol, obrasel z vodnimi lilijami in vodnim lapuhom ter lokvanji. Na začetku tega ogromnega bajerja je stražila ogromna skala, na katero smo radi plezali, imenujoč jo Triglav.

(Dalje prihodnjič)

TV

AVSTRIJA — 1. in 2. SPORED

TV

1. SPORED

Petek, 12. oktobra:

9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Ruščina — 10.00 Dolga pot k toleranci — 10.15 La parure — 10.30 Kako je poginila mavrična kača — 11.15 Vaeter Cunjač — 11.30 Orientacija — 12.00 Poročanje iz inozemstva — 13.00 Poročila — 17.00 Poročila — 17.05 Am, dam, des — 17.30 Veverica Puschel — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Panoptikum — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija danes — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Stari — 21.20 Jolly joker — 22.10 Šport — 23.10 Poročila

Sobota, 13. oktobra:

9.00 Poročila — 9.05 Angleščina — 9.35 Francoščina — 10.05 Ruščina — 10.35 Svarimo pred ženskami s plavkastimi lasmi — 12.00 Nočni studio — 13.05 Poročila — 15.00 Velika šansa — 16.35 Top cat — 17.00 Poročila

— 17.05 Risati - slikati - oblikovati — 17.30 Fliper — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Dvakrat sedem — 18.25 Heinz Conrads — 19.00 Avstrija danes — 19.30 Čas v sliki — 20.00 Šport — 20.15 Eden bo zmagal — 22.00 Šport — 23.00 Poročila

Nedelja, 14. oktobra:

11.00 Ura tiska — 12.00 Šport — 13.00 Stanujemo — 15.00 Male počitnice za ljubega Boga — 16.20 Top cat — 16.45 Veletgovina dr. Knallkopfa — 17.15. Tao tao — 17.40 Helmi — 17.45 Klub seniorjev — 18.30 Ljudska glasba iz Avstrije — 19.00 Avstrija v sliki — 19.25 Kristjan v času — 19.30 Čas v sliki — 19.45 Šport — 20.15 Ljubezen in laž v Firencah — 21.35 Ples 84 — 23.05 Nočni studio — 0.10 Poročila

Ponedeljek, 15. oktobra:

9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Pogled v lonček — 10.00 Sofoklova Antigona — 10.15 Vloga ženske v družbi — 10.30 Velika šansa — 12.05 Kaj

bi bilo, če... — 12.15 Čebele, ki morijo — 13.00 Poročila — 17.00 Poročila — 17.05 Am, dam, des — 17.30 Muppet-show — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Svet živali — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija danes — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Šport — 21.15 CeSte v San Francisku — 22.05 Slovo od Gutenberga — 23.05 Poročila

Torek, 16. oktobra:

9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Angleščina — 10.00 Življenje gre naprej — 10.15 Sonce — 10.30 Bolnišnica na robu mesta — 11.20 Šport — 12.15 Avstrija v sliki — 12.40 Šiling — 13.00 Poročila — 17.00 Poročila — 17.05 Am, dam, des — 17.30 Tudi šala mora biti — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Holmes in Yoyo — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija danes — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Poročanje iz tuzemstva — 21.15 Nič novega na zahodu — 23.15 Zrcalne slike — 23.30 Poročila

Sreda, 17. oktobra:

9.00 Poročila — 9.05 Tudi šala mora biti — 9.30 Francoščina — 10.00 Pravljičica o stolu — 10.15 Človeški glas — Ni počitnic za ljubega Boga — 11.50. Raji živali — 12.15 Poročanje iz tuzemstva — 13.05 Poročila — 17.00 Poročila — 17.05 Beli konj v cirku su — 17.30 Čebelica Maja — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Pisarna, pisarna — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija danes — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Na sledovih orla — 21.45 Šport in poročila

Četrtek, 18. oktobra:

9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Dežela in ljudje — 10.00 Varnost pri temi — 10.00 Relativno speaking — 10.30 Na sledovih orla — 12.00 Vaeter Cunjač — 12.15 Klub seniorjev — 13.00 Poročila — 17.00 Poročila — 17.05 Am, dam, des — 17.30 Vagabund — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Prosim k mizi — 18.30 Mi — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Na sledovih orla — 21.45 Šport in poročila

• Železna Kapla

OBČNI ZBOR
Prireditelj: Krajevno združenje slovenske mladine Železna Kapla
Čas: nedelja, 14. okt., ob 18. uri
Kraj: hotel Obir v Železni Kapli

• Radiše

POHOD NA OSOJNICO (Zwanzgerberg)
Prireditelj: SPD Radiše
Čas: nedelja, 21. oktobra 1984 skupni odhod ob 9.30 uri pri Jugu v Dvorcu. Qb slabem vremenu pohoda ne bo.

RADIOCELOVEC
Slovenske oddaje

Sobota, 13. oktobra:

09.00—09.55 Voščila.

Nedelja, 14. oktobra:

07.05—07.35 Duhovni nagovori — Voščila.

Ponedeljek, 15. oktobra:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Koroški zbori

Torek, 16. oktobra:

09.30—10.00 Domača zabavnostna glasba .

14.10—15.00 Koroški obzornik — Rdeče-rumeno-zeleno.

Sreda, 17. oktobra:

9.10—15.00 Koroški obzornik — Koroški avtorji.

17.00 — 22.00 Slovenski operni pevci

Četrtek, 18. oktobra:

9.10—15.00 Koroški obzornik — Ženska oddaja.

Petek, 19. oktobra:

9.10—15.00 Koroški obzornik — Kar po domače.

Sobota, 20. oktobra:

9.00—09.55 Voščila.

1. SPORED

Nedelja, 14. oktobra:

9.00 Poročila — 9.05 Živ, žav — 9.50 Jack Holborn — 10.15 Marco Polo — 11.35 625 — 12.00 Ljudje in zemlja — 13.00 Poročila — 14.55 Mostovi — 15.25 Poročila — 15.30 Zgodbe iz Manhattna — 17.25 Športna poročila — 17.40 Košarka — 19.30 TVD — 20.00 Kugy — 21.10 Športni pregled — 21.40 Portreti: Igralska družina Danilovič — 22.10 Poročila

Ponedeljek, 15. oktobra:

8.50 TV v šoli — 10.35 TV v šoli — 17.20 Poročila — 17.25 Smogovci — 17.55 Orodja prihodnosti — 18.25 Podravski obzornik — 18.40 Pet minut za rekreacijo — 18.45 Zdravo, mladi — 19.30 TVD — 20.00 Preplah — 21.05 Spoznano, neznano — 22.00 TVD

Torek, 16. oktobra:

9.00 TV v šoli — 10.35 TV v šoli — 16.30 Šolska TV — 17.30 Poročila — 17.55 Slovenska ljudska glasbila in godci — 18.25 Posavski obzornik — 18.40 Pustolovščina — 19.30 TVD — 20.00 Citadela — 20.55 Mednarodna obzorja — 21.55 TVD

Sreda, 17. oktobra:

8.45 TV v šoli — 10.35 TV v šoli — 17.50 Poročila — 17.55 Pedenjžep — 18.25 Celjski obzornik — 18.40 Mozaik kratkega filma — 19.30 TVD — 20.00 Poklic — reporter — 22.00 TVD — 22.10 Omizje

Četrtek, 18. oktobra:

8.50 TV v šoli — 10.35 TV v šoli — 16.50 Šolska TV — 17.50 Poročila — 17.55 Bratovščina sinjega galeba — 18.25 Severno-primorski obzornik — 18.40 Čas, ki živi — 19.30 TVD — 20.00 Tednik — 21.05 Šogun — 22.20 TVD

Petek, 19. oktobra:

8.50 TV v šoli — 10.35 TV v šoli — 17.20 Poročila — 17.25 Domači ansambli — 17.55 Jack Holborn — 18.25 Obzornik ljubljanskega območja — 18.40 Mura — 19.30 TVD — 20.00 Manjšine — bogastvo Evrope: Nema problema, dokumentarna oddaja o Hrvatih na Gradiščanskem — 20.35 Ne prezrite — 20.50 Proti vetru — 21.40 TVD — 21.55 Razseljevanje ulice Angel

Sobota, 20. oktobra:

8.00 Poročila — 8.05 Pedenjžep — 8.35 Zbis — 8.55 Smogovci — 9.25 Pustolovščina — 9.55 Slovenska ljudska glasbila in godci — 10.20 Skrivnostni svet A. Clarka — 10.45 Manjšine — bogastvo Evrope: Jezik srca — jezik kruha? dokumentarna oddaja o Retoromanih v Švici — 11.25 Poročila — 16.50 Poročila — 16.55 Nogomet — 18.45 Čudeži narave — 19.30 TVD — 20.00 Policijska pištola 357 — 22.05 Zrcalo tedna — 22.25 Kronika Borštnikovega srečanja — 22.55 Poročila

• Celovec

ODPRTJE RAZSTAVE SLIKARJA POLDETA MIHELČA IZ KAMNIKA

Čas: petek, 12. oktobra 1984, ob 18. uri

Kraj: Mohorjeva knjigarna v Celovcu

V razstavo bo vpeljal ob navzočnosti umetnika kustos Gorenjskega muzeja dr. Cene Avguštin.

Razstavo si lahko ogledate vsak dan v poslovnem času.

• Celovec

PREDAVANJE O MAKEDONSKI MANJŠINI V BOLGARIJI IN GRČIJI

Prireditelj: Slovensko šolsko društvo

Čas: sreda, 24. oktobra 1984, ob 19.30 uri

Kraj: Mladinski dom SŠSD, Mikschallee, 9020 Celovec

Predava: Makedonski književnik tovariš Momirovski

2. SPORED

Petek, 12. oktobra:

17.30 Stanujemo — 18.00 Avstrija v sliki — 18.30 Pištola za vsak primer — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Bolnišnica na robu mesta — 21.15 Čas v sliki — 21.45 Šiling — 22.05 Oktober v Rimu — 23.35 Poročila

Sobota, 13. oktobra:

15.45 Jesen v Tessinu — 16.15 Dvakrat sedem — 16.15 Čebele, ki morijo — 17.00 Ljuba družina — 17.45 Kdo me hoče? — 18.00 Tedenski pregled — 18.25 Nogo met — 19.00 Trailer — 19.30 Čas v sliki — 20.00 Znanje aktualno — 20.15 Deklica in komisar — 22.00 Poročila — 22.05 Vprašanja kristjanov — 22.10 Vrnitev imenitnih sedem 23.40 Sto mojstrov in — 23.50 Poročila

Nedelja, 14. oktobra:

9.00 Zakladnica Avstrija — 9.15 Divje živali na novo odkrite — 10.00 Josef Krips — 14.00 Športni popoldan — 17.00 Spoznate melodijo — 17.45 Rockline — 18.30 Brez nagobčnika — 19.30 Čas v sliki — 19.45 Primer za dva — 20.15 Štirje zmešani tipi — 21.55 Poročila — 22.20 Columbo — 23.16 Šport — 23.35 Sto mojstrov in — 23.45 Poročila

Ponedeljek, 15. oktobra:

17.30 Začelo se je pred dva milijona leti — 18.00 Avstrija v sliki — 18.30 Pištola za vsak primer — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Bolnišnica na robu mesta — 21.15 Čas v sliki — 21.45 Šiling — 22.05 Oktober v Rimu — 23.35 Poročila

Torek, 16. oktobra:

17.30 Orientacija — 18.00 Avstrija v sliki — 18.30 Pištola za vsak primer — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Dallas — 21.00 Čas zasmehovalcev — 21.15 Čas v sliki — 21.45 Club 2 in poročila

Sreda, 17. oktobra:

16.15 Iz parlamenta — 17.30 Dežela in ljudje — 18.00 Avstrija v sliki — 18.30 Pištola za vsak primer — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Wagner — 21.05 Novo v kinu — 21.15 Čas v sliki — 21.45 Kulturni žurnal — 23.30 Achille castiglioni — 0.05 Poročila

Četrtek, 18. oktobra:

16.15 Iz parlamenta — 17.30 Razprodaja okolja — 17.45 Produkti za goriva — 18.00 Avstrija v sliki — 18.30 Pištola za vsak primer — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Halo televizija — 21.15 Čas v sliki — 21.45 Club 2 in poročila

PRIPOROČAMO VAM
SLEDEČA FILMA TEDNA

Avstrijska TV 2, nedelja,
14. oktobra,
ob 20.15 uri

Štirje „čudaki“

V tem filmu je prikazan prepad med delavskim in akademskim prebivalstvom v nekem ameriškem mestecu. Dava, delavskega sina, študentje zasmehujejo. S trdno voljo jim dopove, da je njihov posmeh neupravičen.

Avstrijska TV 1, torek,
16. oktobra, ob 21.00 uri

Slovo od Gutenberga

Elektronski mediji so bistveno posegli v našo kulturo in poročila vprašanje, če so prinesli konec knjigi in s tem Gutenbergovi dediščini.

Amaterji — 18.15 Tito v Vrčcu — 19.30 TVD — 20.00 Estradna sreda — 21.20 Kronika Bemusa 84

2. SPORED

Nedelja, 14. oktobra:

10.55 Oktober v Kraljevu — 15.15 Košarka — 16.55 Rokomet — 18.15 Mali koncert — 18.30 TV-esej — 19.10 Na štirih kolesih — 19.30 TVD — 20.00 Svet v letih 1900—1939 — 21.00 Včeraj, danes, jutri — 21.20 Citadela

Ponedeljek, 15. oktobra:

17.25 TVD — 17.45 Zgodbe bosansko-hercegovskih pisateljev — 18.00 Pripovedke narodov in narodnosti Vojvodine — 18.15 Narkomanija — 18.45 Glasbeni album — 19.00 Telesport — 19.30 TVD — 20.00 Znanost in mi — 21.10 Dinastija — 22.00 Ponovitev zabavnoglasbene oddaje

Torek, 16. oktobra:

17.25 TVD — 17.45 Kaj otroci vedo o rojstnem kraju — 18.15 Knjige in misli — 18.45 Gledalec — urednik — 19.30 TVD — 20.00 Narodna glasba — 20.45 Žrebanje lota — 20.50 Po poteh svobode — 21.50 Čas jazza

Sreda, 17. oktobra:

16.25 TVD — 16.45 Kevinov cvet — 17.15 Velika vojna — 17.45

Četrtek, 18. oktobra:

17.25 TVD — 17.45 Čuvaji časa — 18.15 Ljudje pripovedujejo — 18.45 Sprašujem te — 19.30 TVD — 20.00 Bitef na TV — Kvartopirci — 22.30 Zagrebška panorama

Petek, 19. oktobra:

17.25 TVD — 17.45 Vsak petek na začetek — 18.15 Družinski magazin — 18.45 Zabavnoglasbena oddaja — 19.30 TVD — 20.00 Iz koncertnih dvoran — 21.35 Baletna oddaja — 22.05 Sijajni dr. Clitterhouse

Sobota, 20. oktobra:

15.20 Igrani film — 17.00 „20. oktober“ — 18.00 Osvoboditev Beograda — 19.00 Spominski album — 19.30 TVD — 20.00 Ulični pevci — 20.30 Človek in čas — 21.00 Poročila — 21.05 Športna sobota — 21.25 Glasbena akademija vam predstavlja — 21.45 Cervantes — 22.35 TV-galerija

Zadruga Škofiče

Pridite — pri nas lahko kupujete zelo ugodno!

PRIREDITVE

ŠOLANJE ZA VODITELJE
OTROŠKIH SKUPIN

Prireditelj: Katoliška otroška mladina v Celovcu

Čas: od petka, 12.10 ob 18. uri do nedelje 14. 10 1984 do 18. ure Vabljeni so vsi mladinci, ki so že stari 16 let in bi radi delali z otroki in vsi tisti, ki še niso bili nikdar na šolanju.

Prijave sprejema: Katoliška otroška mladina, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec, tel: 0 42 22/51 11 66

● Celovec

Glasbena šola na Koroškem razpisuje mesto

GLASBENEGA PEDAGOGA

za instrumente: klavir, kitara, harmonika, pihala in godala ter nauk o glasbi

Obseg zaposlitve: polna ali delna učna obveznost

Pismene prošnje naj se naslovi-jo na:

Kuratorij za glasbeno šolo na Koroškem, Gasometergasse 10, ali Viktringer Ring 26, Celovec. Priložijo naj se spričevala ali druge podlage o kvalifikaciji.

SREČANJE MLADINSKIH
ZBOROV

v nedeljo, 28. okt. 1984, ob 14.30 uri, v ljudski šoli v Žitari vasi

Prireditelj: Krščanska kulturna zveza in SPD „Trta“ v Žitari vasi

v nedeljo, 4. nov. 1984, ob 14.30 uri, v Modestovem domu, Dr. Richard-Canavalstraße 114, v Celovcu

Prireditelj: Krščanska kulturna zveza in Modestov dom v Celovcu

● Celovec

Predavanje
STARI KOROŠKI JEZIKI IN
DVOJEZIČNOST DANES

Prireditelj: Center za izobraževanje odraslih (Erwachsenenbildungszentrum)

Čas: torek, 16. 10., ob 19. uri

Kraj: Mestna hiša v Celovcu

Predava: univ. prof. dr. Otto Kronsteiner
Predavanje je v okviru serije: „Kulturna zgodovina obeh narodnostnih skupin na Koroškem. Predavanje bo v nemškem jeziku.“

● Št. Primož

Koncert gradišćansko-
hrvatske Rok-skupine BRUJI

Prireditelj: Slovenska prosvetna zveza v Celovcu

Čas: sobota, 20. okt., ob 20. uri

Kraj: kulturni dom „Danica“ v Št. Primožu
Solidarnost HRVATI — SLOVENC

● Bilčovs

NADALJEVALNI ZBORO-
VODSKI TEČAJ

Prireditelj: Slovenska prosvetna zveza in Krščanska kulturna zveza

Čas: sobota, 20. okt., ob 15.30 uri

Kraj: društvena soba

Vodita: prof. Jožko Kovačič in prof. Janez Kampuš

Vabljeni so tudi zborovodje, ki se prvega tečaja niso mogli udeležiti.

● Celovec

OTVORITEV RAZSTAVE
KOROŠKE PANJSKE ČELNICE

(iz narodopisne zbirke Slovenske prosvetne zveze)

Prireditelj: Slovenska prosvetna zveza

Čas: ponedeljek, 22. okt., ob 19. uri

Kraj: Aula slovenica v Celovcu

● Dunaj

Predavanje:
VSEBINA IN SMER KULTURNE
POLITIKE DANES

Prireditelj: Dunajski krožek

Čas: petek, 12. okt., ob 19. uri c. t.

Kraj: gostilna Weidinger, Dunaj IV, Danhausergasse 3 (tel. 65 56 97)

Predava: Tomaž Ogris, Celovec

● Celovec

INFORMACIJSKO ZASEDANJE
O DVOJEZIČNEMU ŠOLSTVU

Prireditelj: Nadstrankarski komite za dvojezično šolstvo na Koroškem

V soboto, 13. 10. 1984, na univerzi v Celovcu, soba z-109

15.00 Dr. Avguštin Malle (Slovenski znanstveni inštitut) „Zgodovinski razvoj in trenutna situacija dvojezičnega šolstva na južnem Koroškem“

17.00 Univ. prof. dr. Peter Gstettner (Univerza Celovec) „Psihosocialni in vzgojno znanstveni aspekti skupnega dvojezičnega pouka“

Po obeh predavanjih diskusija. Zvečer: obisk kulturne prireditve.

V nedeljo, 14. 10. 1984 v hotelu Obir v Železni Kapli

10.00 Pogovor z učitelji dvojezičnih šol. Nato skupno kosilo v hotelu Obir. Popoldne obisk Peršmanove domačije

● Celovec

IZLET KATOLIŠKE MLADINE
NA GRADIŠĆANSKO

— srečanje z gradišćanskimi Hrvati — ogled znamenitosti

Čas: 26. — 27. oktober 1984

Podrobnejše informacije v naslednji številki NT. Prijave pri Katoliški mladini, Viktringer Ring 26

● Dom v Tinjah

V torek, 16. 10., ob 19.30 uri
Zakaj plačujemo cerkveni prispevek?

Informacijski večer o nastanku cerkvenega prispevka in o uporabi tega prispevka

Po tej informaciji imate možnost za pogovor s predstavniki Škofijske finančne zbornice z dipl. trg. Helmutom Rauchensteinerjem in dr. Rudolfom Hanakom.

Od srede, 17. 10., ob 15. uri do

četrtka, 18. 10., ob 17. uri
UVAJANJE V SVETO-PISEMSKE KROŽKE

„Sv. pismo — knjiga življenja“
Predavatelj: univ. prof. dr. Jurij Bizjak, Vipava-Koper

V petek, 19. 10., ob 19.30 uri

FORUM ZA ZDRAVSTVENA VPRAŠANJA: „Zdravljenje z iglami po tradicionalni kitajski medicini“

Predavatelj: dr. med. Marko Šterle, akupunkturolog iz Ljubljane

od sobote, 13. 10., od 9. do 17. ure, do nedelje, 14. 10., od 9. do 17. ure

**SLIKANJE NA KERAMIČNO
POSODJE**

Vodi: Anica Vrečar, Linz

od nedelje, 14. 10., ob 18. uri,

od sobote, 20. 10., ob 13. uri
ESPERANTO

intezivni seminar mednarodnega jezika za začetnike in nadaljevalce s spremnim in družabnim programom

Vodijo: Martin Stuppig, Podkloster; Zlatko Tišljar, Zagreb; Vinko Ošlak, Celovec

v soboto, 20. 10., ob 6.15 uri

ROMARSKO POTOVANJE V MARIJINO CELJE IN SECKAU za župnije: Suha, Žvabek, Pliberk, Šmihel, Globasnica, Šteben, Dobrla vas, Škocijan in Tinje

Vodi: kpl. Janez Tratar, Dobrla vas

Prodajam stanovanjsko hišo s centralno kurjavo in z lepim sadnim in zelenjavnim vrtom. Kje? V okolici Šmihela pri Pliberku. Interesenti naj pišejo na: 9143 Šmihel — poštni predal 16!

Dajem stanovanje v Pliberku v najem. Po možnosti starejšim ljudjem. Javite se prosim na naslov: Julijana Katz, Dob 3, 9150 Pliberk.

ŠAH: Slovenski
šahisti v Trstu

V nedeljo, 7. 10., je bil v Portorožu 21. mednarodni hitropotezni turnir, katerega je organiziralo šahovsko društvo Piran. Zmagalo je moštvo iz Trsta, ki si je priborilo prvo mesto. Šahisti SŠZ so zavzeli 19. mesto med 32 moštvi. Najboljša igralca naše ekipe sta bila Norbert Perko (12 točk), ter kapetan Justin Polanšek (7 točk). Njima je celo uspelo premagati dva igralca prvouvrščenih Tržačanov (Costizzi IM, Rupeni IM). Ostali igralci SŠZ so bili G. Živkovič (0,5), F. Rulitz (4) in I. Ferm (2,5).

žigo-

Rožanski derbi
se je končal 1 : 1

Bilčovs : Kotmara vas 1 : 1 (0 : 1)

Postava: Schaubig 3, Glantschnig 2, Zablatnik 3, Schellander 2, Kues 3, Stangl 4, Ogris 3, Mayerhofer 2 (45. min. Schöfmann 3), Thummer 2 (60. min. Krainer 3), Hobel 3, Partl 3.

Bilčovs 100 gledalcev
Sodnik: Glanz (odličen)
Strelci: 10. min. Mrazek; 75. min. Stangl.

Rožanski derbi med Bilčovsom in Kotmaro vasjo se je zadnji konec tedna pred slabim številom gledalcev končal 1 : 1. Domačini so od vsega začetka prevzeli komando ter si priigrali vrsto stoodstotnih priložnosti za zadetek. Mnogokrat pa je odlično branil vratar Kotmirčanov, ki je med drugim pet minut pred koncem srečanja ubranil enajstmetrovko Schellanderja.

Naslednjo tekmo igrajo Bilčovščani proti Gospe Sveti in tam pričakujejo eno točko.

Tekma SAK

V nedeljo, 14. 10., ob 15.30 uri
SAK — GSC Liebenfels
na Košatovem igrišču

Tekma Selanov

V nedeljo, 14. 10., ob 15. uri
Žrelec — Sele
na igrišču v Žrelcu

Tekma Šmihela

V soboto, 13. 10., ob 15.15 uri
St. Andrä — Šmihel
na igrišču v St. Andrä

Vauče igral in Šmihel je zopet zmagal

Čeprav je trener Rudi Mack v nedeljo postavil že zadnjih enajst igralcev in je igral tudi sam, je Šmihel odlično zaigral in premagal Velikovčane visoko s 4 : 0. Predvsem dobra taktika ter disciplina in borbenost moštva so bili glavni vzroki četrte zmage v tej sezoni. S to zmago so se Šmihelčani zopet nekoliko odmaknili od zadnjega dela lestvice.

ASKO Šmihel : Velikovec 4:0 (2:0)

Postava: Guetz 3, Lopinsky 5, Šuler 4, Andrej 3, Motschnig 3, Mack 3, Blažej 4, Krausler 4, Pajenk 3, Vauče 5 (80. Verhnjak), Britzmann 3 (W. Berchtold).

Šmihel, 100 gledalcev
Sodnik: Rupitsch (dober)
Strelci: Vauče (44. in 56. min.), Pajenk (25. min.) in Lopinsky (83. min.)

Tekma je bila od začetka izenačena, domačini so bili nekoliko bolj podjetni. Velikovčani so očitno podcenjevali nasprotnika in so igrali precej brezbrizno in bili zmage zelo gotovi. Temu primerno je bila velikovška obramba odprta. V Šmihelskem napadu je bil zelo

nevaren reaktivirani Ivan Vauče, ki je bil pretekli mesec bolan. Že v 25. minuti so Šmihelčani pravzaprav predčasno odločili tekmo. Lopinsky je z leve strani podal žogo Pajenku točno na glavo in velikovski vratar je bil brez vsake možnosti. Še pred polčasom je odlični Vauče ušel celotni obrambi in premišljeno dal drugi gol. V drugi polovici se je slika igre popolnoma spremenila. Velikovec je z vso silo napadal in pod režijo „metuzalema“ Jelenka je bil голу že precej blizu, ko je Vauče ponovno ušel obrambi in po napaki vratarja je povišal na 3:0. Po tem голу je

Poleg Vaučeja je bil Lopinsky najboljši igralec Šmihela.

bila tekma res že dokončno odločena, kljub temu pa so gostje skušali izid olepšati. Šmihel pa je tudi v tem delu igre taktično odlično igral in v klasičnem protinapadu povišal na 4:0. Lopinsky je dobil žogo na robu kazenskega prostora in s čudovitim strelom prelesičil vratarja gostov.

Šmihel v tej tekmi ni bil v terezi premoči in tudi ni igral najlepšega nogometa. Toda ob koncu se je izkazala ta enostavna igra kot pravilna in izredno plodna. Vsa čast Šmihelčanom, ki so kljub velikim težavam pokazali svojim navijačem, da sodijo slejkoprej med najboljša moštva podlige. Upamo, da bodo v bodoče gledalci prišli v večjem številu in podprli svoje moštvo.

Moštvo pod 23 je ponovno zgubilo. Proti Velikovcu so Šmihelčani podlegli 1:6. Trener Lojze Kužnik po tekmi: „Tu je vsak komentator odveč.“

Selani drugič zmagali 1 : 0

Po zmagi proti celovškemu klubu KAC, so Selani pretekli konec tedna pričakovali večje število gledalcev proti ATSV Wolfsberg. Toda deževno vreme ter nastop Laude na televiziji sta tokrat veliko prijateljev nogometa obdržala doma. Selani so kljub slabi igri v drugi polovici premagali sovratnike iz Wolfsberga z 1:0 in s tem ponovno pokazali, da so s svojim ofenzivnim načinom igre obogatitev za podligo.

Že drugič je odločil tekmo za Selane Nanti Travnik.

Sele : ATSV Wolfsberg 1 : 0 (1 : 0)

Postava: Užnik 4, Oraže 4, Jakopič 4, Čertov 4, Dovjak 3, Olip 4, Vrhovec 1—2, Fera 2 (30. min. A. Čertov 3), Travnik 3, Hobel 2 (K. Hribnik 0), G. Hribnik 2.

Štadion pod Košuto: 100 gledalcev
Sodnik: Bind (dober)
Strelec: Nanti Travnik (15. min.)

Že ob začetku srečanja so si domačini priigrali stoodstotno priložnost za gol, toda Nanti Travnik je po podaji Hobla slabo zaključil.

Selani so v prvih dvajsetih minutah neprenehoma pritiskali na vrata gostov iz Wolfsberga. Ti napadi domačinov so se v 15. minuti tudi obrestovali: po lepi podaji Hobla je Travnik akcijo lepo zaključil s krasnim, obenem pa tudi z zmagovitim zadetkom. Pri tem je treba omeniti, da je v zadnjih štiri

rih tekмах vse gole Selanov dal Travnik.

Po vodilnem голу domačinov je tekma postala bolj izenačena in s tem so gostje prišli do marsikatero priložnosti za zadetek. Da pa so gostje prišli do teh priložnosti, je bila „velika zasluga“ legionarja Vrhovca, ki je na tem popoldnevu popolnoma odpovedal. Pri tem se lahko vprašamo, ali ta igralec ne blokira mesto mlajšega igralca.

V drugi polovici pa so gostje iz Wolfsberga popolnoma prevzeli komando ter so z vsemi močmi skušali izenačiti, vendar jim to ni uspelo.

V teh fazah sta se zelo izkazala izkušena igralca Nanti Olip ter obrambeni igralec Zdravko Oraže.

V redkih protinapadih je enajsterica izpod Košute še prišla do marsikatero priložnosti, vendar zaradi mokrega terena so bile tokrat izčrpane vse moči igralcev.

Z nedeljskim uspehom so se Selani uvrstili na sedmo mesto lestvice. V naslednjem kolu igrajo v gosteh proti Žrelcu.

Naš tip tedna

Leonhard Katz (37)

Leonhard Katz je v gimnaziji obiskoval razred, v katerem se je pred petnajstimi leti ustanovil SAK. Igral je nogomet pri Šmihelu in v Žvabeku. Leta 1980 je skupno z A. Kumrom ustanovil za SAK šolarsko moštvo in ga štiri leta izredno uspešno treniral. V teh letih je bil tudi odbornik SAK. Njegov najstarejši sin že igra za pionirje SAK, kar bi bilo želeli od vseh Slovencev, prav posebno pa od otrok odbornikov kluba. Po poklicu je ravnatelj ljudske šole v Žvabeku, je poročen in ima dva otroka. V prostem času zasleduje ves aktualni šport, največ časa pa uporablja za politično, kulturno in gospodarsko delo v naših društvih. Za to kolo nam je „prerokoval“ sledeče izide.

SAK — Liebenfels	2:0
Žrelec — Sele	1:0
Št. Andraž — Šmihel	1:1
KAC — Weitensfeld	0:0
Wolfsberg — Dobrla vas	2:1
Velikovec — ASV	0:1

Podliga vzhod

1. Weitensfeld	10	6	4	0	18:10	16
2. SAK	10	6	3	1	20:7	15
3. ASV	10	6	2	2	14:9	14
4. Št. Andraž	10	5	2	3	16:17	12
5. St. Leonh.	10	4	3	3	22:17	11
6. Dobrla vas	10	2	6	2	17:15	10
7. Sele	10	4	2	4	12:11	10
8. Velikovec	10	3	3	4	15:16	9
9. Šmihel	10	4	1	5	17:20	9
10. Borovlje	10	2	5	3	12:17	9
11. Wolfsberg	10	2	4	4	14:14	8
12. KAC	10	1	4	5	13:20	6
13. Žrelec	10	2	2	6	8:16	6
14. Liebenfels	10	1	3	6	11:20	5

Izidi 10. kola

Sele — Wolfsberg	1:0 (1:0)
Šmihel — Velikovec	4:0 (2:0)
Weitensfeld — SAK	2:1 (2:0)
Liebenfels — Št. Andraž	1:2 (1:1)
ASV — Borovlje	0:3 (0:1)
Dobrla vas — Žrelec	3:3 (3:2)
St. Leonhard — KAC	3:2 (1:1)

● 11. kolo (13./14. 10.): Borovlje — Dobrla vas, Velikovec — ASV, Wolfsberg — Št. Leonhard, Žrelec — Sele, KAC — Weitensfeld, Št. Andraž — Šmihel, SAK — Liebenfels

Strelci

9 golov: Kummer (ASV)
7 golov: Stückler (Wolfsb.), Roscher (Dobrla vas)
6 golov: Weber (St. Leonh.), Roscher (Dobrla vas)
5 golov: Polanšek (SAK), Jelenko (Velikov.); 4 goli: Krištof, Vauče (Šmihel), Travnik, Hobel (Sele), Velik, Jovičević (SAK); 3 goli: Raczinsky (SAK), Šuler (Šmihel); 2 gola: Buchwald, Pajenk (Šmihel), F. Dovjak (Sele), Ratajcek (SAK); 1 gol: Mijatovič, Lopinsky (Šmihel), Fera, Oraže (Sele), Lutschnig, Urban (SAK).

Škandal v Weitensfeldu: žandarmarija grozila igralcu SAK

Preteklo soboto je moral SAK nastopiti na tujem proti drugouvrščenemu moštvu iz Weitensfelda. Tekma je bila posebnega pomena in prav zaradi tega je nerazumljivo, da je tekmo vodil neizkušeni in nepoznani sodnik Mitterböck, ki mu je že v prvih minutah zdrsnila iz rok. V 40. minuti je izključil Jagodiča in Velika. Pri vseh odločitvah je očitvidno prikrajšal slovenske nogometaše.

Dejanski škandal pa se je odvijal v drugem polčasu ob robu igrišča. Rediteljji (Ordner) in žandarmarijski komandant Daniel Niederpichler (v civilu) so fizično napadli trenerja Jagodiča in igralca Razcinskega. Kronika škandala, za katerega imamo priče:

16.55: Jagodič in Razcinsky stojita ob robu igrišča in dajeta moštvu navodila.

16.56: Okrajni komandant žandarmarije Daniel Niederpichler (v civilu) in očitvidno alkoholizirani reditelj (ime neznano) fizično napadeta trenerja Jagodiča in igralca Razcinskega. Jagodič in Razcinsky se branita.

16.58: Žandarja Zechner in Isopp prihitita Niederpichlerju „na pomoč“ in nasilno odvedeta Razcinskega na cesto.

17.00: Navijači SAK prihitijo Razcinskemu na pomoč. Komandant Niederpichler nemotivirano napade Jurija Perča fizično in mu strga srajco.

17.05: Žandarm Zechner zagrozi Razcinskemu: „Holtn's die Goschn, I mah sie nieder, I mah sie ob.“

17.07: Navijači in NT skušajo izvedeti vzrok za aretacijo igralca SAK. Žandarm Zechner napade NT: „De lajt von der Presse homma a schon gfressn.“

Roman Razcinsky po tekmi proti Weitensfeldu: „Znano mi je, da javnost ni preveč naklonjena SAK. Nikoli pa ne bi mislil da bi nas kjerkoli tako brutalno fizično napadli in to s pomočjo oblasti. Ta dogodek je nas še bolj združil.“

Po desetih minutah se data žandarja le pogovoriti in izpustita Razcinskega, prej si zapišeta njegove osebne podatke.

Po tem škandaloznem nastopu žandarmarije je komandant Niederpichler takoj izginil z igrišča. Igralci SAK so z igrišča sledili brutalnemu nastopu žandarmarije proti svojemu soigralcu in trenerju ter bili — razumljivo — zelo vznemirjeni.

Škandal ob robu igrišča pa so dopolnili domači gledalci, ki so igralce SAK psovali z najhujšimi protislovenskimi in rasističnimi izrazi. To ni bilo več športno srečanje, ampak nasilna protislovenska demonstracija s pomočjo žandarmarije.

Weitensfeld : SAK 2 : 1 (2 : 0)

Postava: Naschenweng 4, Sadjak 4, Stern 4, Kreutz 5, Lampichler 4, Razcinsky (5. min. Woschitz 4), Jagodič 0, Jovičević 4, Ratajecz 4, Gregorič 4, Vellik 0;

Weitensfeld, 600 gledalcev
Sodnik: Mitterböck (izredno slab — prikrajšal SAK pri vsaki posamezni odločitvi — za podligo dve kategoriji preslab)

Strelci: Vidreis (29. min. jasen ofside-gol) in Bernhard (43. min.) oz. Jovičević (83. min.)
Izključitve: Jagodič, Velik (43. min.) in Pagitz (75. min.)

Že v 5. minuti je izpadel zaradi stare poškodbe Roman Razcinsky. Čeprav je dobil od klubskega zdravnika dr. Igorja Ogrisa posebno obvezo in injekcijo, je zdržal le 5. minut. Nadomestil ga je Woschitz in v sredini odigral dobro tekmo. Tekma je bila v prvi polovici odprta, čeprav je imel SAK nekoliko več od tekme. Ko domačinom enostavno ni uspel gol, je sodnik sam odločil tekmo. V 29. min. je Vidreis iz jasne ofside-pozicije dal gol, stranski sodnik je sicer vzdignil zastavo, a se je skupno s sodnikom le premislil in pokazal na sredinsko piko. Igralci SAK so seveda takoj protestirali,

toda brez uspeha. Ko je potem v 43. minuti Bernhard ponovno iz sumljivega položaja dal drugi gol za Weitensfeld, je bila mera nepravilnosti polna. Igralci so ponovno protestirali, nakar je katastrofalni sodnik Mitterböck izključil Jagodiča in Velika.

Po polčasu je bil SAK le z devetimi igralci enakovreden nasprotnik in imel nekaj lepih priložnosti. V 70. minuti je Ratajecz popolnoma sam pred vratarjem zavrnil odlično možnost. Slovenski igralci so se borili do zadnjega in dali res vse, kar je bilo v njihovih močeh. V 83. minuti je Jovičeviću z glavo uspelo skrajšati na 2:1, igralci so pa bili že preveč izčrpani, da bi tekmo še mogli odločiti še v svoj prid. Proti koncu je sodnik Mitterböck izključil še domačina Pagitza in s tem „skušal“ prekriti pristransko sojenje. Čeprav nekateri igralci SAK niso bili ravno najbolj disciplinirani, lahko rečemo, da se ima SAK zahvaliti sodniku Mitterböcku in stranskemu sodniku Sereinigu za prvi poraz po 20. tekmi:

Globasnica že petič poražena

Frantschach — Globasnica 3:1 (2:1)

Postava: Maček 3, Medvoz 4, Hutter 2, Fera 2, Kowatsch 2, Sadjak 3 (75. vauče), Gallo 2, Dlopst 4, Beliš 2, Wölbl 3, Schatz 3 (75. min. Konetschnig 0).

Frantschach, 150 gledalcev
Sodnik: Joas (poprečen)
Strelci: Tomic, Priegler, Schein oz. Wölbl

Tekme Globašanov se razlikujejo kot noč in dan. Tokrat so igrali zopet dokaj slabo in že petič izgubili v tej sezoni. Predvsem obramba se ni mogla spoprijazniti s nasprotnikom, ki je popolnoma demoraliziral zunanje branilce.

Ko sta v 80. minuti Miklau in igralec Schmacher že preveč in preglasno kritizirala Wölbla, je ta enostavno zapustil igrišče. Zdaj mu grozi sekcijski vodja Miklau z interno kaznijo (baje 4 tekme). Upamo, da iz tega ne bo nastal zopet nov škandal.

Zasluzena zmaga Kapelčanov

Železna Kapla : Šmarjeta 4:2 (2:1)

Postava: Flido 3, Prašnik 3, Ošina 4, Edlinger 0 (20. min. Jenšac 2), Köck 3, Bolterl 4, Rozman 5, Germadnik 4, Sporn 3, Jerlich 3, Kucher 3.

Železna Kapla: 100 gledalcev
Sodnik: Weitschacher (slab)
Strelci: Jerlich, Sporn, Kucher, Rozman oz. Kovačič, Wedenig.

Po zelo napeti in trdi igri so Kapelčani prišli do polnega uspeha proti Šmarjeti. Domačini so si prigrabili zmago v zadnjih dvajsetih minutah, ko so močno pritiskali na vrata gostov in v tej fazi tudi dali tretji in četrti gol.

**Odbojarska tekma v dvorani glavne šole v Pliberku
SK Aich/Dob — Grabštanj
v soboto, 20. 10. 1984,
ob 19. uri**